
LAN
HARREMANEN
KONTSEILUA
CONSEJO DE
RELACIONES
LABORALES

EUSKADIKO

EGOERA

SOZIOLABORALA

2022KO EMAITZEN AURRERAPENA

I. NEGOZIAZIO KOLEKTIBOA, GATAZKAK ETA ENPLEGU	
ERREGULAZIOKO ESPEDIENTEAK	4
I.1. NEGOZIAZIO KOLEKTIBOAREN DINAMIKA 2022AN	4
I.2. NEGOZIAZIO KOLEKTIBOAREN DINAMIKA LURRALDE EREMUEAN ARABERA	7
I.3. NEGOZIAZIO KOLEKTIBOAREN DINAMIKA EREMU FUNTZIONALEAN ARABERA	13
I.4. 2022RAKO NEGOZIAZIO KOLEKTIBOAREN EMAITZAK	14
I.5. HITZARMEN KOLEKTIBOEN INAPLIKAZIOAK EAE-N	19
I.6. NEGOZIAZIO KOLEKTIBOAREN EGOERA 2023AREN HASIERAN	20
I.7. GREBAK	23
I.8. PRECO-N AURKEZTUTAKO GATAZKAK	24
I.9. ENPLEGU ERREGULAZIOKO ESPEDIENTEAK	25
II. ENPLEGUAREN ETA KONTRATAZIOAREN BILAKAERA	27
II.1. JAKINARAZITAKO KONTRATAZIOAREN BILAKAERA	27
II.2. GIZARTE SEGURANTZAKO AFILIAZIOA	31
II.3. ERREGISTRATUTAKO LANGABEZIA ETA LANGABEZIA TASA	36
III. ONDORIOAK	38

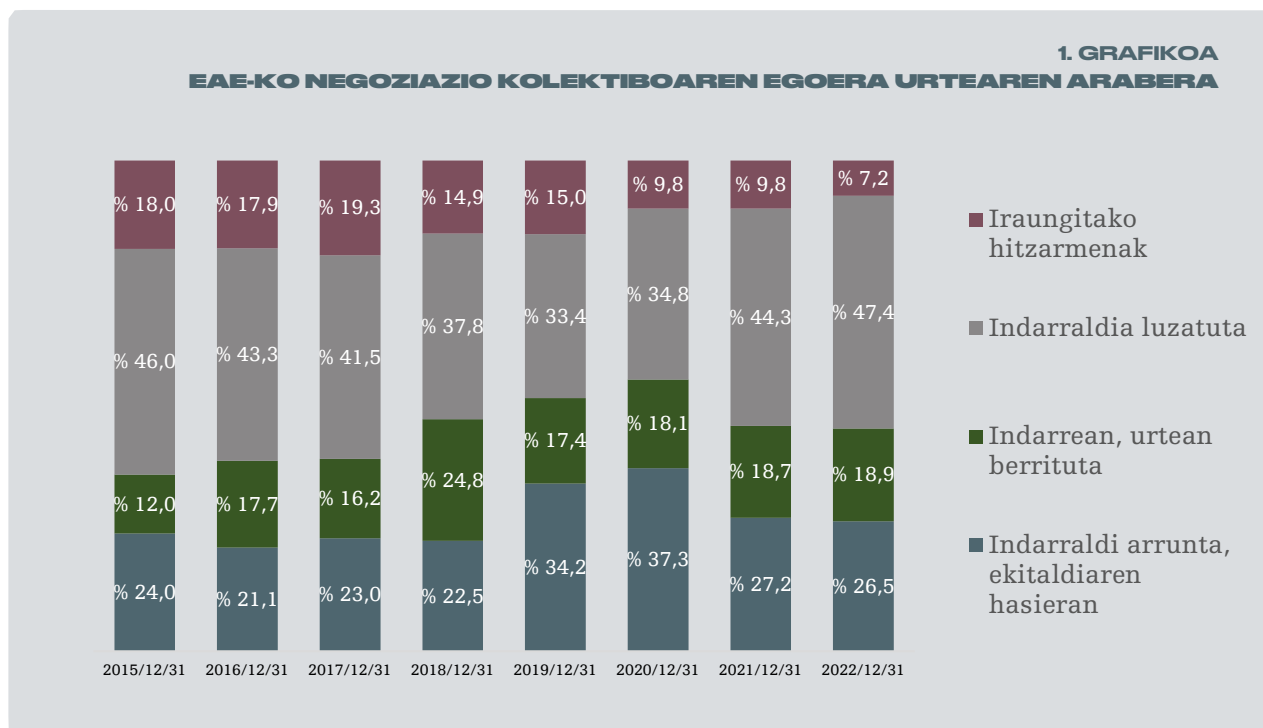
I. NEGOZIAZIO KOLEKTIBOEA, GATAZKAK ETA ENPLEGU ERREGULAZIOKO ESPEDIENTEAK

I.1. NEGOZIAZIO KOLEKTIBOAREN DINAMIKA 2022AN

a) 2022ko emaitza orokorra

2022aren amaieran, langileen % 45,4k eguneratuta zituzten hitzarmenak (guztiz indarrean), % 47,4k luzapen-egoeran, eta % 7,2k iraungita eta estaldurarik gabe. Hitzarmenak indargabetuta zituzten langileen ehunekoa 2012an lan-erreforma onartu zenetik izandako baxuena zen 2022aren amaieran.

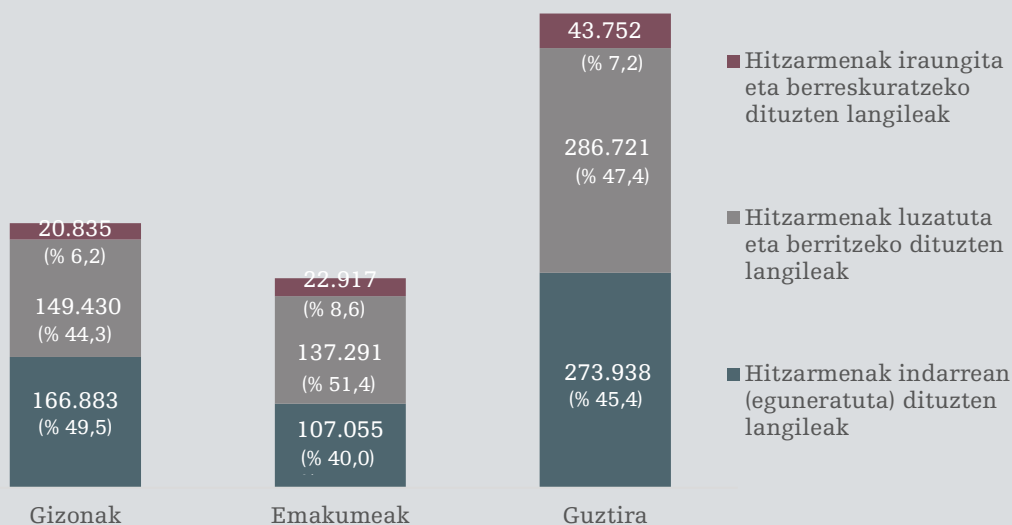
2022an indargabetuta zegoen Arabako Industria Siderometalurgikoko Hitzarmena sinatu izanak % 7,2ra murriztu du hitzarmenak indargabetuta dituzten langileen kopurua ekitaldi horretan (43.752 pertsona).

2022an zehar hitzarmenak berritu dituzten pertsonen ehunekoa (% 18,9) aurreko urteetako antzekoa izan den arren, urte hasieran hitzarmen berrituak zituzten langileen kopurua 2019 eta 2020koa baino txikiagoa izan zen, eta, ondorioz, urtea amaitzean, hitzarmen eguneratuak dituzten soldatapeko langileen kopurua % 50en azpitik dago gure erkidegoan.

Sexuaren araberako banaketari dagokionez, jaitsi egin da hitzarmenak indarrean dituzten gizonen ehunekoa aurreko urtearekin alderatuta (% 51,5 2021ean vs. % 49,5 2022an). Aldiz, igo egin da hitzarmen eguneratuak dituzten emakumeen kopurua, 2021ean % 38,8 izatetik 2022an % 40 izatera igaro da.

2. GRAFIKOA.
EAE-KO LANGILEEN EHUNEKOAREN BANAKETA, SEXUAREN ETA
HITZARMENAREN INDARRALDIAREN ARABERA (2022/12/31KO DATUAK)

b) Hasierako egoera

2022 urte hasieran, langileen % 26,5ek zituen hitzarmenak eguneratuta, 2021ean erregistratutako ehunekoa (% 27,2), baina 2020 (% 37,3) edo 2019 (% 34,2) hasierakoa baino baxuagoa.

2022an, 293 hitzarmen erregistratu ziren; hain zuzen, 116.296 langileren lanbaldintzak berritu ziren. EAEn, 203 hitzarmen izan ziren, 21 sektorekoak eta 182 enpresakoak, eta guztira 80.144 langilerentzako estaldura eskaini dute. Estatuan, berriz, EAEn eragina izan duten 90 hitzarmen erregistratu dira (38 sektorekoak eta 52 enpresakoak), eta 36.152 langileri eman diote estaldura.

1. koadroan, 2022an zehar erregistratutako hitzarmenen kopurua ageri da, baita hitzarmen horien eraginpeko langileen kopurua ere.

**1. KOADROA.
2022AN ERREGISTRATUTAKO HITZARMEN KOLEKTIBOAK,
EAE-N ERAGINA DUTENAK**

	ENPRESA		SEKTOREA		GUZTIRA	
	HITZAR. KOP.	LANGILE KOP.	HITZAR. KOP.	LANGILE KOP.	HITZAR. KOP.	LANGILE KOP.
GUZTIRA (1 +2)	234	36.132	59	80.164	293	116.296
1.-EAEn erregistratuak	182	28.656	21	51.488	203	80.144
Araba	34	8.369	5	16.052	39	24.421
Bizkaia	82	9.079	9	22.008	91	31.087
Gipuzkoa	58	9.068	6	10.867	64	19.935
Lurralde artekoak	8	2.140	1	2.561	9	4.701
2.- Estatukoak	52	7.476	38	28.676	90	36.152

c) EAEko negozioazio kolektiboaren egoera orokorra 2022aren amaieran

Laburbilduz, 2. koadroan 2022/12/31ko negozioazio kolektiboaren egoera ageri da, eta hitzarmenen eta eragindako langileen kopurua ageri da lurralde-eremuaren arabera, haien egoeraren arabera sailkatuta (indarrean, luzatuak edo indargabetuak).

**2. KOADROA.
HITZARMEN KOLEKTIBOAK ETA LANGILEAK
2022/12/31N, EGOERAREN ARABERA**

	INDARREAN		LUZATUTA		IRAUNGITA*		GUZTIRA	
	HITZAR. KOP.	LANGILE KOP.	HITZAR. KOP.	LANGILE KOP.	HITZAR. KOP.	LANGILE KOP.	HITZAR. KOP.	LANGILE KOP.
GUZTIRA (1 +2)	641	273.938	693	286.721	30	43.752	1.364	604.411
1.-EAEn erregistratuak	463	170.461	533	221.172	23	42.713	1.019	434.346
Araba	94	33.416	94	24.177	4	3.522	192	61.115
Bizkaia	207	64.930	253	113.995	9	14.332	469	193.257
Gipuzkoa	145	61.538	160	49.640	10	24.859	315	136.037
Lurralde artekoak	17	10.577	26	33.360	0	0	43	43.937
2.- Estatukoak	178	103.477	160	65.549	7	1.039	345	170.065

* Hitzarmenak iraungita dituzten eta babesten dituen goragoko beste hitzarmenik ez duten langileen ehunekoa

2022an, hitzarmenak berriro zituzten langileen kopurua % 18,9koa izan zen, aurreko hiru urteetako kopuruaren antzekoa, baina 2018an (% 24,8) erregistratutako ehunetik nahiko urrun.

Aipatu dugun moduan, ekitaldiaren amaieran langileen % 45,4k zituzten lan-baldintzak eguneratuta.

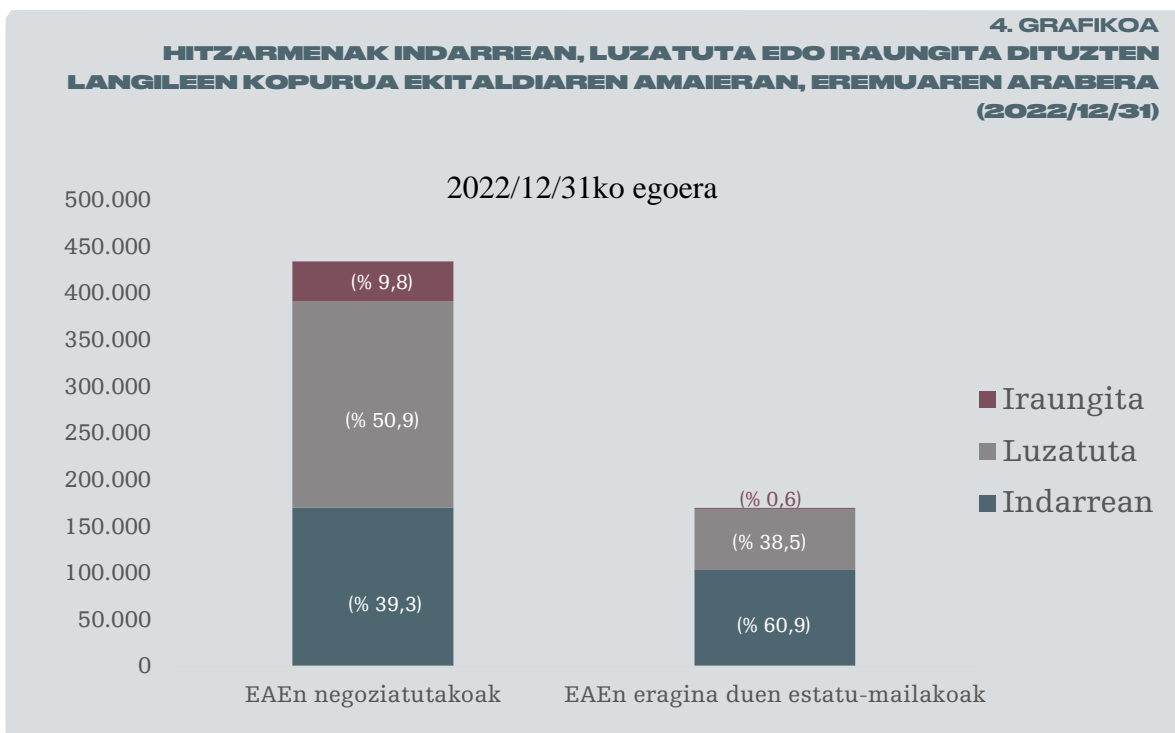
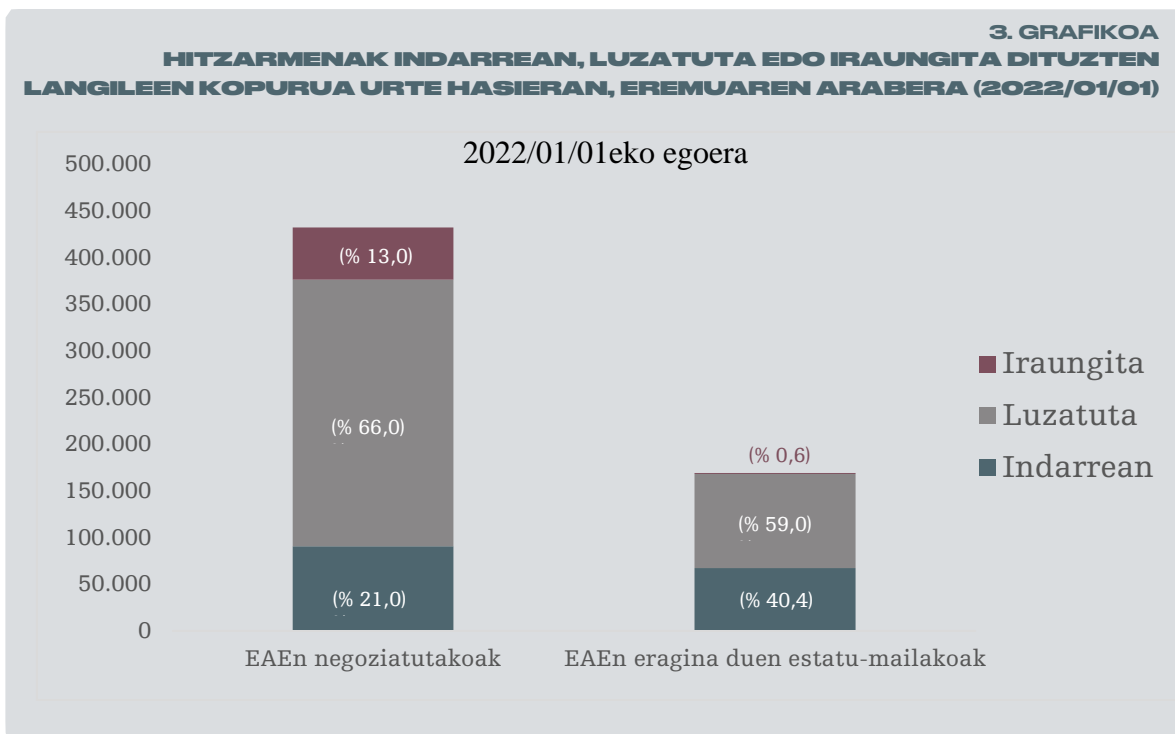
Baliogabetutako hitzarmenak dituzten pertsonen dagokienez (% 7,2), 2020an hasitako beherakadak jarraipena izan du 2022an, Arabako Siderometalurgia Industriako Hitzarmena sinatu baita, eta horri esker iraungitako hitzarmenak eta estaldurarik eza duten langileen kopurua ehuneko baxuenetan dago, 2012an lan-erreforma indarrean sartu zenetik.

I.2. NEGOZIAZIO KOLEKTIBOAREN DINAMIKA LURRALDE EREMUEAN ARABERA

2022. urtea amaitzean, negoziazio kolektiboko hitzarmenen mende zeuden langile guztien artean % 71,9 –434.346 pertsona– EAEn negoziatutako hitzarmenen mende zeuden, eta % 28,1 –170.065 pertsona– estatu-mailan negoziatutako hitzarmenen mende.

3. eta 4. grafikoetan ikus daiteke EAEn negoziatutako hitzarmenen eta EAEn eragina duten estatuko hitzarmenen egoera, urtearen hasieran eta ekitaldiaren amaieran.

Negoiazio kolektiboan egindako aurrerapenak antzekoak izan dira EAEn eta estatuan, eta hitzarmenak berriak dituzten langileen kopurua antzekoa izan da bi eremuetan, % 18,3 EAEn kasuan eta % 20,5 estatuan, baina estatuko hitzarmenen mende dauden langileen % 40,4k urtea hitzarmen berriekin hasi izanaren ondorioz, eguneratutako hitzarmenak dituzten langileen kopurua nabarmen altuagoa izan da estatuan (% 60,9) EAEn (% 39,3) baino ekitaldiaren amaieran.

Negoziazio kolektiboak lurralde bakoitzean izan duen bilakaerari dagokionez, Araban, ekitaldiaren amaieran, langileen % 54,7 indarrean zegoen hitzarmen kolektibo baten mende zegoen, 2021eko abenduan erregistratutako ehunekoa baino kopuru askoz altuagoa (% 21,6). Lurralde honetan bost sektore-hitzarmen

erregistratu dira, 16.052 pertsona baino zertxobait gehiago babesten dituztenak, eta 34 enpresa-hitzarmen, ia 8.369 langile babesten dituztenak.

Bizkaiari dagokionez, urtearen amaieran langileen % 33,6k eguneratuta zituzten hitzarmenak, aurreko urtean (% 45) zein 2020an (% 63,8) baino gutxiagok. Beherakada horretan eragina izan du Bizkaiko Siderometalurgiako Hitzarmenaren egoerak, 2021/12/31n indarraldi arrunta amaitu ostean, 2022an luzapen-egoeran¹ baitzegoen.

Oro har, 2022an 82 enpresa-hitzarmen erregistratu dira Bizkaian (9.079 langilek jaso dute babesa), eta sektoreko 9 hitzarmen (ia 22.008 pertsonari ematen diote babesa).

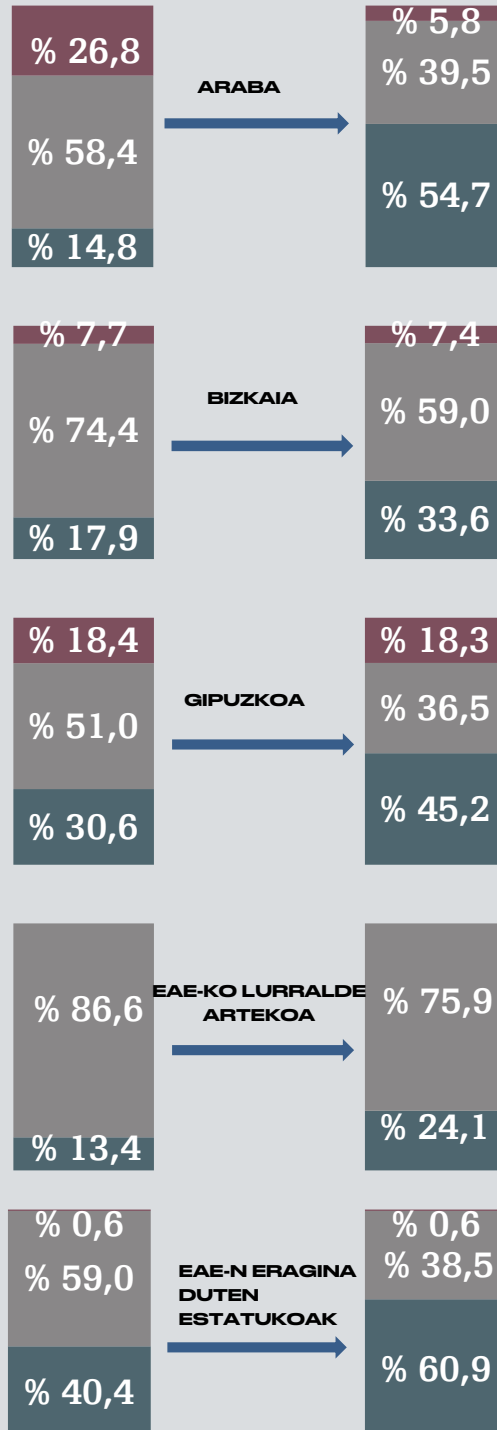
Bestetik, Gipuzkoako lurralde historikoan, 2022 urtearen hasieran hitzarmenak eguneratuta zituzten herritarren kopurua altua zen (% 30,6), batez ere, 2020an lortutako Siderometalurgia Industriaren akordioaren ondorioz, eta 2022 amaieran, soldatuko langileen % 45,2k zituzten hitzarmenak indarrean, 2021ean lortutako ehunekotik nahiko gertu (% 43,9).

Lurralde arteko negoziazioari dagokionez, urte hasieran eguneratutako hitzarmenak zituzten langileen kopurua (% 13,4) baxuena izan zen, eta ekitaldiaren amaieran % 24,1ek soilik zituzten hitzarmenak eguneratuta.

EAEko Ekimen Sozialeko Irakaskuntza Zentroetako Hitzarmen Kolektiboaren indarraldi arrunta 2021ean amaitu zen eta egun luzapenean dago. Hitzarmen hori erabakigarria izan da babes-maila baxu horretan. Nolanahi ere, eremu horretan ez dago hitzarmena iraungita duen langilerik.

¹Txosten hau egiteko unean, ia 37.000 pertsonari eragiten dien aurreakordioa lortu da.

5. GRAFIKOA
NEGOZIAZIO KOLEKTIBOAREN BILAKAERA 2022AN, EAE-KO
LURRALDE EREMUEEN ARABERA

2022/01/01eko datuak

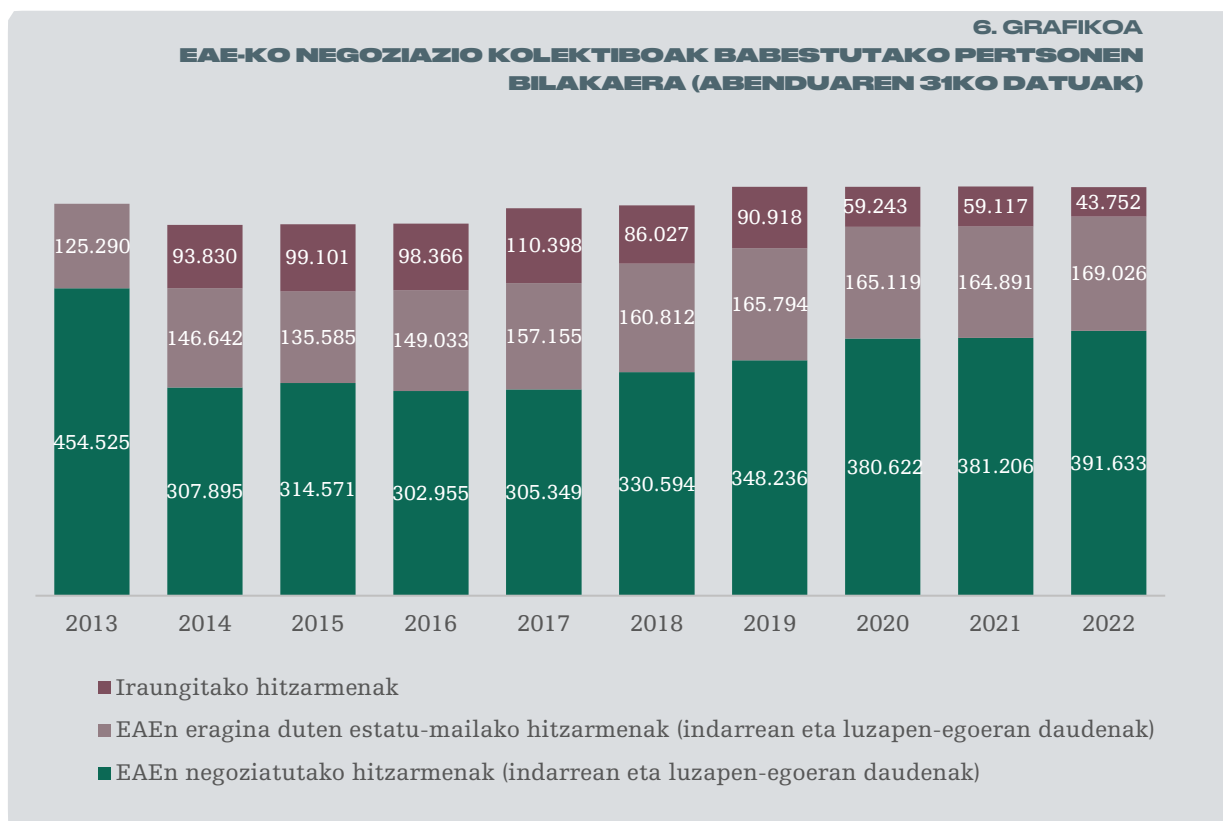
2022/12/31ko datuak

- Hitzarmenak iraungita dituzten eta babesten dituen goragoko beste hitzarmenik ez duten langileen ehunekoa
- 2016an hitzarmenak luzatuta eta berritzeko dituzten langileen ehunekoa
- Hitzarmenak indarrean dituzten langileen ehunekoa

EAEn eragina duten estatu-mailako hitzarmenei dagokienez, ekitaldiaren itxieran eguneratutako hitzarmenak zituzten langileen kopururik altuena zuen eremua izan zen (% 60,9), 2021ekoa baino are altuagoa (% 55,5), baina 2020koa baino baxuagoa (% 66,4). Hitzarmenak iraungita zituzten langileen ehunekoa, berriz, % 0,6n mantendu da.

d) Ohar nabarmen batzuk

Gure berezko negoziazio-eremuak indartzeko prozesuak jarraitzen du. EAEn negoziatutako hitzarmenek babestutako langileen kopurua 2022an 10.000 baino gehiagoan igo da aurreko urtearekin alderatuta eta 391.633 pertsona babesten dituzte hitzarmen horiek. Aldiz, estatu-mailan egin eta EAEn eragina duten hitzarmenek babestutako langileen kopurua 5.000 baino apur bat gutxiago igo da eta ekitaldiaren amaieran 169.026 pertsona babesten zituzten horiek.

Halaber, 2020an hasitako hitzarmenak iraungita dituzten langileen beherakadak bere horretan jarraitzen du, eta aurreko lan-erreforma indarrean sartu denetik izandako zifrarik baxuenera heldu da.

Hala eta guztiz ere, oraindik 40.000 pertsona baino gehiagok jarraitzen dute hitzarmena berreskuratu gabe eta ez dute babesteko goragoko eremurik. Kasu askotan, egoera horrek bere horretan jarraitzen du duela hainbat urtetatik, batzuetan 2013tik. Iraungitako hitzarmenen artean Bizkaiko Bulegoetakoa eta Gipuzkoako Ostalaritzakoa, Bulegoetakoa eta Errepide bidezko Garraioarena dira nabarmenezkoak duten garrantziarengatik.

2022an lortutako akordio nagusiak

2022an EAEn negoziatutako 21 sektore-hitzarmen erregistratu ziren, 2021ean 13. 21 hitzarmen horiek babestutako langileen kopuruak (51.488 pertsona) % 19,7an gaitzen du 2021ean egindako 13 sektore-hitzarmenek babestutako herritarren kopurua (43.005 pertsona).

Eragindako enpleguaren bolumenaren dela eta, Arabako Lurralde Historikoan Siderometalurgiako Industriaren Hitzarmena nabarmendu behar da, 12.000 langileri ematen baitie babes. Bestetik, Eraikinen eta Lokalen Garbiketarako hitzarmenak 3.000 langile babesten ditu.

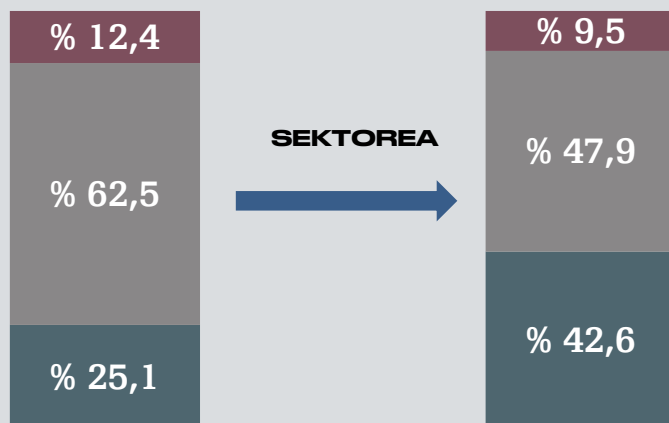
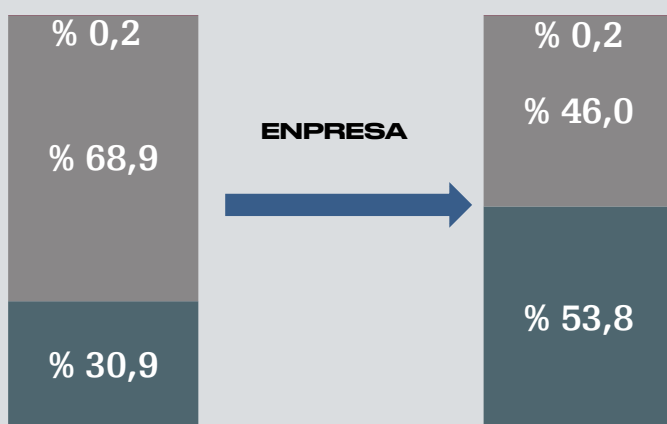
Bizkaian, Eraikinen eta Lokalen Garbiketarako hitzarmenak 12.000 enplegu inguru babesten ditu eta Errepide Bidezko Merkantziaren Garraioak ia 6.000. Aldiz, Gipuzkoako Lurralde Historikoan, Eraikuntzako eta Obra Publikoetako hitzarmena da nabarmentzekoa, ia 7.000 pertsona babesten baititu, eta Ostaturak ia 2.000.

EAEn eragina duten sektoreko hitzarmenei dagokienez, Biltegi Handiena nabarmendu daiteke, 7.000 langile babesten dituen, bai eta Ile-apaindegi, Edertasun Zentro eta Gimnasioetako Hitzarmena ere, 2.400 enplegu baino gehiagorekin.

I.3. NEGOZIAZIO KOLEKTIBOAREN DINAMIKA EREMU FUNTZIONALEN ARABERA

Lehendabizi, nabarmentzekoa da 2022aren amaieran, iraungitako hitzarmenak zituzten langileak barne, herritarren % 75,5 (456.324 pertsona) sektoreko negoziazioaren mende zeudela haien lan-baldintzak zehazteko. Gainerako % 24,5ek (148.087), berriz, enpresan negoziatzen zituzten haien hitzarmenak. Ehuneko horiek ez ziren ia aldatu aurreko urtearekin alderatuta.

7. GRAFIKOA
NEGOIAZIO KOLEKTIBOAREN BILAKAERA 2022AN, EREMU FUNTZIONALEN ARABERA

2022/01/01eko datuak

2022/12/31ko datuak

- Hitzarmenak irraungita dituzten eta goragoko mailako beste hitzarmen baten babesik ez duten langileen ehunekoa
- 2022an hitzarmenak luzatuta eta berritzeko dituzten langileen ehunekoa
- Hitzarmenak indarrean (eguneratuta) dituzten langileen ehunekoa

Negoiazio kolektiboaren bilakaera eremu funtzionalen arabera aztertuz gero (enpresa/ sektorea), 2022aren amaieran, enpresako hitzarmenen eraginpeko langileen % 53,8k eta sektoreko hitzarmenen eraginpeko % 42,6k eguneratuta zituzten haien hitzarmenak.

Enpresa-hitzarmenen kasuan, 7 puntu baino gehiago igo da 2021 amaierako egoerarekin alderatuta. Orduan, langileen % 46,7k zituzten hitzarmenak indarrean. Sektore-hitzarmenetan, aldiz, 3 puntuko jaitsiera izan da aurreko urtearekin alderatuta (% 45,6 2021 amaitzean).

Halaber, iraungitako hitzarmenak dituzten langile ia guztiak sektoreko hitzarmenen arlokoak dira. Dena den, aipatu dugun moduan, horien kopurua jaitsi egin da aurreko urtetik. 2021ean, sektore-hitzarmenen mende zeuden langileen % 12,9k hitzarmenak iraungita zituzten, eta 2022an, berriz, ehunekoak % 9,5era jaitsi da.

Enpresako eremu funtzionalean hitzarmenak iraungita dituzten pertsonen ehuneko txiki horrek bi arrazoi ditu: alde batetik, enpresako hitzarmenen negoziazioan bizitasun handiagoa izan delako, eta, bestetik, kasu gehienetan enpresako hitzarmenak iraungita dituzten langileei babes emateko sektore-hitzarmenak (probintziakoak edo estatukoak) daudelako.

I.4. 2022RAKO NEGOIAZIO KOLEKTIBOAREN EMAITZAK

a) Soldata-igoerak

3. KOADROA.
2021 ETA 2022 URTEETARAKO ADOSTUTAKO SOLDATA IGOERAK

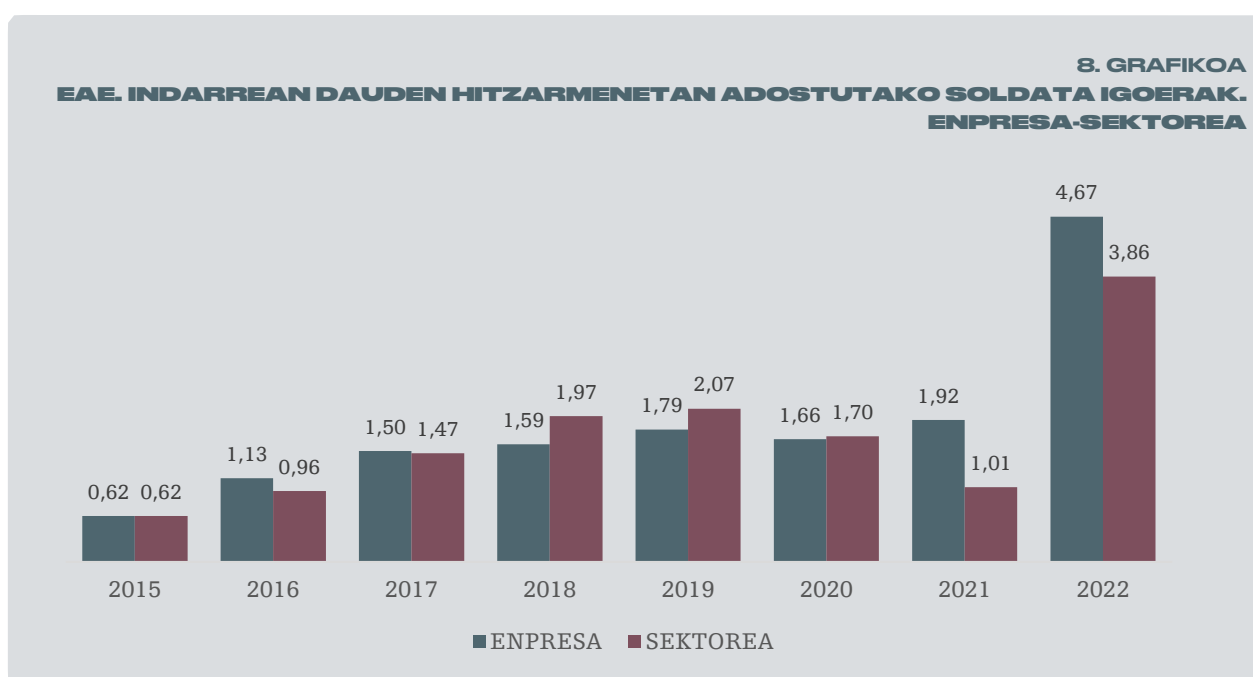
	SOLDATA IGOERA	
	2021	2022
EAE GUZTIRA	% 1,23	4,08
- EAEn negoziatutakoak	% 1,16	4,80
Araba	% 2,63	4,78
Bizkaia	% 1,34	4,29
Gipuzkoa	% 0,57	5,76
Lurralde artekoak	% 1,25	2,39
- Estatukoak*	% 1,37	2,89

*EAEn eragina duten estatu-mailako hitzarmenen igoera.

EAEn indarrean dauden hitzarmenetan adostutako soldataren igoera % 4,08koa izan zen 2022an, EAEn eragina duten estatuko hitzarmenetan barne, estatu osorako hitzarmen kolektiboetan adostutako batezbesteko soldata igoera baino 1,3 puntu gehiago, % 2,78koa izan baita².

Lurralde-eremu guztietan, EAEn eragina duen estatuko hitzarmenetan eta lurralde artekoetan izan ezik, 2022ko soldata-igoera % 4tik gorakoa izan da, eta Gipuzkoa da nabarmenena, negoziatutako hitzarmenen soldata-igoera % 5,76koa izan baita.

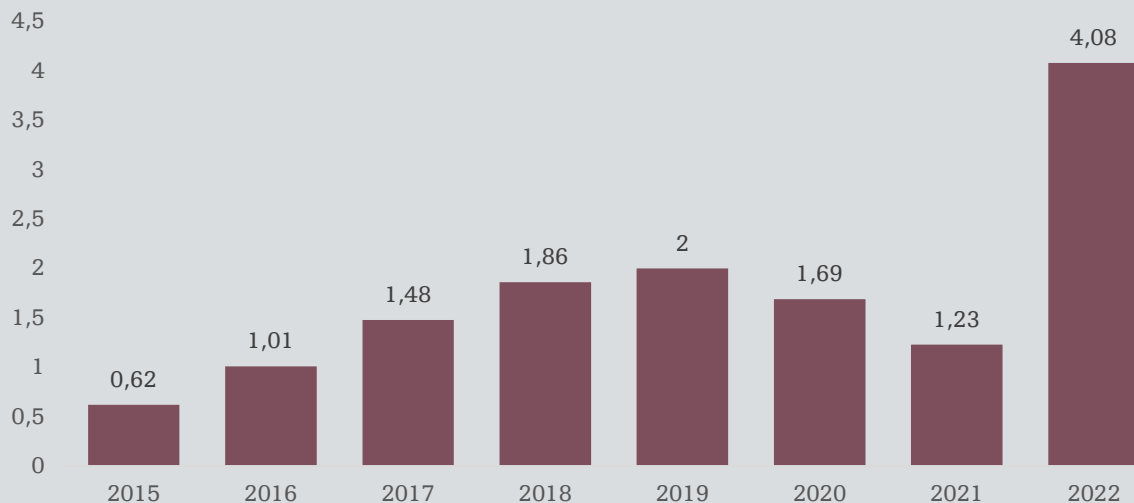
Eremu funtzionalen arabera, soldata-igoerak handiagoak izan dira enpresa-hitzarmenetan (% 4,67) sektorekoetan baino (% 3,86).

2022an erregistratutako hitzarmenen batez besteko soldata-igoera ere % 4,08koa izan zen.

²Estatu osorako adostutako soldata-igoera, Lan eta Gizarte Ekonomiako Ministerioak 2023/01/31n emandako informazioaren arabera.

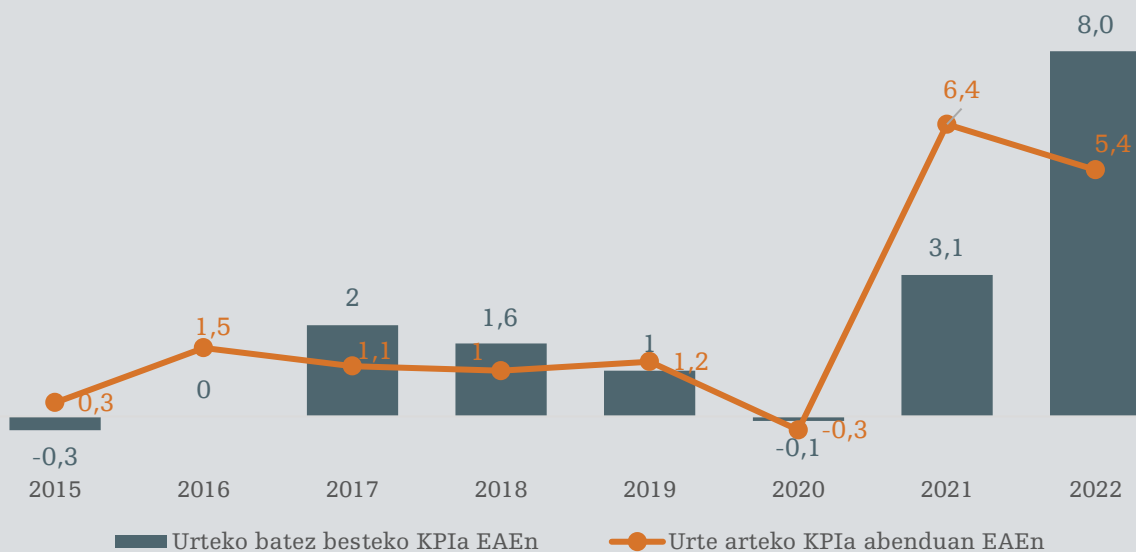
9. GRAFIKOA.
HITZARMENETAN ADOSTUTAKO BATEZ BESTEKO SOLDATA IGOERAK. EAE.

Iturria: LHK eta Lan eta Gizarte Ekonomiako Ministerioa

Soldata-igoeren bilakaera baloratzeko, 10. grafikoan ageri da azken urteotan EAEn izandako urte arteko abenduko inflazioa, bai eta KPIaren batez besteko urteko igoera ere. 2022an, hitzarmenetan adostutako batezbesteko igoera azpitik egon da, bai 2022ko abenduko urte arteko inflazioaren kasuan (% 5,4 EAEn eta % 5,7 estatuan), bai urte osoan erregistratutako inflazioaren batez bestekoaren kasuan (% 8,0 EAEn eta % 8,4 estatuan).

10. GRAFIKOA
EAE. URTE ARTEKO KPI-AREN IGOERA ABENDUAN ETA URTE BAKOITZEKO KPI-AREN IGOERA

Hitzarmenetan soldata-igoerak finkatzeko erabili den formulari dagokionez, 4. koadroan langileen banaketa ageri da eguneratutako hitzarmenekin (273.938 pertsona), negozioazio kolektiboko hitzarmenek 2022rako igoerak nola islatzen dituzten kontuan hartuta.

Hala, langileen % 58,4k beren hitzarmenetan igoera finkoa zuten ezarrita 2022rako. % 30,4k 2021eko KPIaren arabera zuten ezarrita urteko soldata-igoera 2022rako, eta % 3,3rentzat 2022ko KPIaren arabera igoera. Gainerako % 7,9k soldata-igoerak hainbat parametroren arabera berrikustea adostu du (2022ko KPIa gehieneko igoera-mugekin, etekinak, BPGd-ren bilakaera, etab.).

Enpresa-hitzarmen batzuetan aplikatuko den igoera ezin da jakin, hainbat faktoreren arabera baita: etekinak, salmentak, etab. Eta, hortaz, ezin dira kontuan hartu soldata-igoera kalkulatzeko. *"Hainbat parametroren arabera"* atalean hitzarmen-mota horiek sinatu dituzten langileak sartu ditugu, bai eta hitzarmenak indarrean izan arren soldata-igoeraren informaziorik ez dugun langileak ere.

Era berean, KPIari erreferentzia egiten dioten igoerez dihardugunean, zehaztu behar dugu aplikatu beharreko soldata-igoera urte arteko abenduko KPIa izan daitekeela edo data horretako KPIa, baina desberdintasuna gehitu edo kenduta, esaterako, KPI+0,5 edo KPI-0,5.

4. KOADROA.

**HITZARMENAK INDARREAN DITUZTEN LANGILEEN BANAKETA,
2022RAKO ADOSTUTAKO SOLDATA IGOERA APLIKATZEKO
FORMULAREN ARABERA.**

Igoera finkoa	% 58,4
2021eko KPIari erreferentzia egiten diotenak	% 30,4
2022ko KPIari erreferentzia egiten diotenak	% 3,3
Hainbat parametroren arabera	% 7,9

b) Lanaldia

Indarrean zeuden kontratuentzat eta baldintzak eguneratuta zituztenentzat 2022rako adostutako batez besteko lanaldia 1.687 ordukoa izan da EAE osorako. EAEn negoziatutako hitzarmenetan adostutako lanaldiaren (1.679) eta EAEn eragina duten estatuko hitzarmenetan erregistratutakoaren (1.703 ordu) arteko aldea 24 ordukoa izan da, eta aurreko urtetik murriztu egin da bien arteko aldea, 2021ean estatu-mailan adostutako hitzarmenen lanaldia berezko negozioazioetan adostutakoa baino 40 ordu luzeagoa izan baitzen.

**5. KOADROA.
INDARREAN DAUDEN HITZARMENAK. 2022RAKO ADOSTUTAKO BATEZ
BESTEKO LANALDIA**

	EAEn negoziatuak (1)	EAEn eragina duten estatukoak (2)	EAEn aplikagarriak (3)	ESTATUKO hitzarmen guztien batez bestekoa (4)
Lanaldia	1.679	1.703	1.687	1.736

(1) EAEn negoziatutako indarrean dauden hitzarmenak

(2) EAEn eragina duten estatu-mailako hitzarmenak

(3) EAEn negoziatutako indarreko hitzarmenak gehi Estatuan indarrean daudenak eta EAEn eragina dutenak

(4) Estatuan indarrean dauden hitzarmen guztien batez bestekoa

Iturria: Lan eta Gizarte Ekonomiako Ministerioa eta LHK

EAEn indarrean dauden eta 2022an aurreko ekitaldian baino lanaldi murriztagoa izan duten hitzarmenen ehunekoa 2021ekoaren antzekoa da. Hala, 2022an lanaldia murriztu zuten hitzarmenen ehunekoa % 10,1ekoa da; aldiz, 2021ean, % 10,3koa zen, 2020an % 12,7koa eta 2019an % 10,4koa.

Lanaldiaren murrizketaren batez besteko zenbatekoa (-0,75 ordu) aurreko urtean erregistratutakoa baino altuagoa izan da, 2021ean 0,62 ordu izan baitziren. 2020an, EAEn negoziatutako hitzarmenak 0,80 ordu murriztu ziren eta 2019an 1,08 ordu urtean batez beste gure eremuetan negoziatu ziren hitzarmenatarako.

5. koadroan ikus daitezke 2022rako adostutako lanaldiak, eta bereizita daude EAEn adostu diren eta bertan ezartzen diren hitzarmen guztien artean. Estatuko hitzarmen guztien batezbestekoa ere ageri da.

Oro har, EAEn aplikagarriak diren hitzarmenetan adostutako lanaldiak estatu osoan adostutakoak baino laburragoak dira (1.687 eta 1.736 ordu, hurrenez hurren).

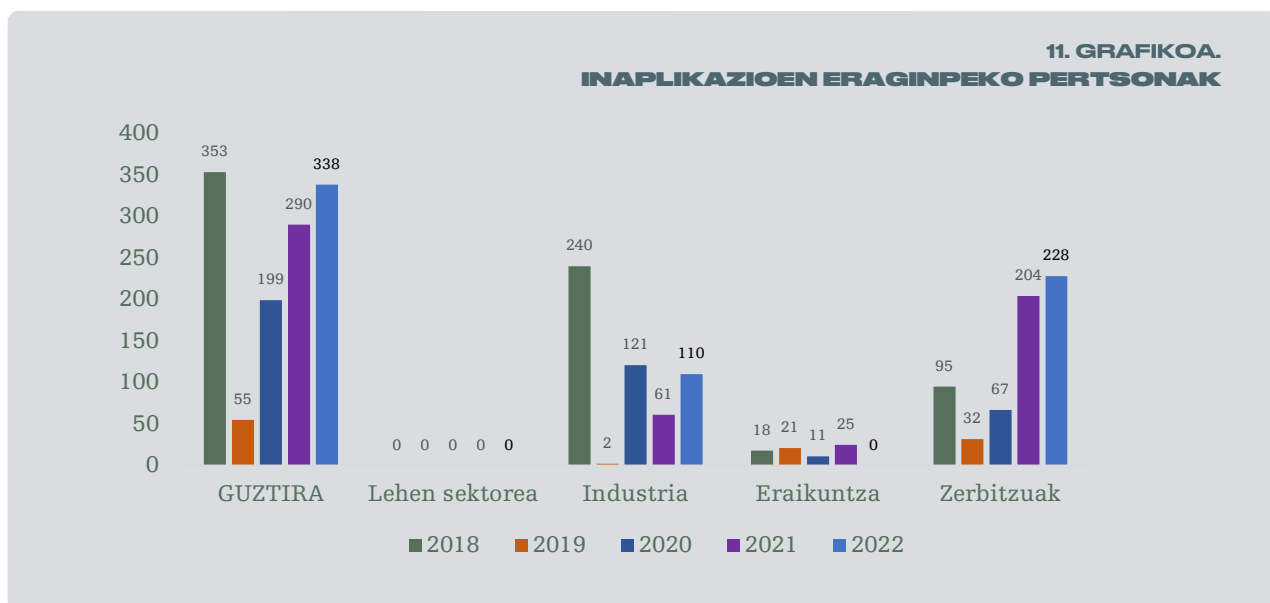
EAEn negoziatutako hitzarmenak soilik hartzen baditugu kontuan (EAEn eragina duten estatukoak kenduta), batez besteko lanaldia are gehiago murrizten da, 1.679 ordura arte.

I.5. HITZARMEN KOLEKTIBOEN INAPLIKAZIOAK EAE-N

2022an zehar, EAEn 22 inaplikazio ezarri ziren eta 338 pertsonarengan izan zuten eragina, hau da, % 37,5 igo ziren inaplikazioak (2021ean 16) eta % 16,5 kaltetutako pertsonen kopurua (2021ean 290).

Aipatu beharrekoa da inaplikazioen, zein kaltetutako pertsonen kopuruek oso txikiak izaten jarraitzen dutela, hitzarmenak indarrean dituzten (indarraldi osoa eta aurreraginak) langileen kopurua 560.000tik gorakoa dela kontuan hartuta.

2022an EAEko Lan Agintaritzan gordailututako inaplikazio guztietatik, 20tan hala jokatzeko erabakia hitzartu zuten bi aldeek kontsultaldian, eta, beste bitan, hitzarmenaren batzorde paritarioan hartu zen erabakia.

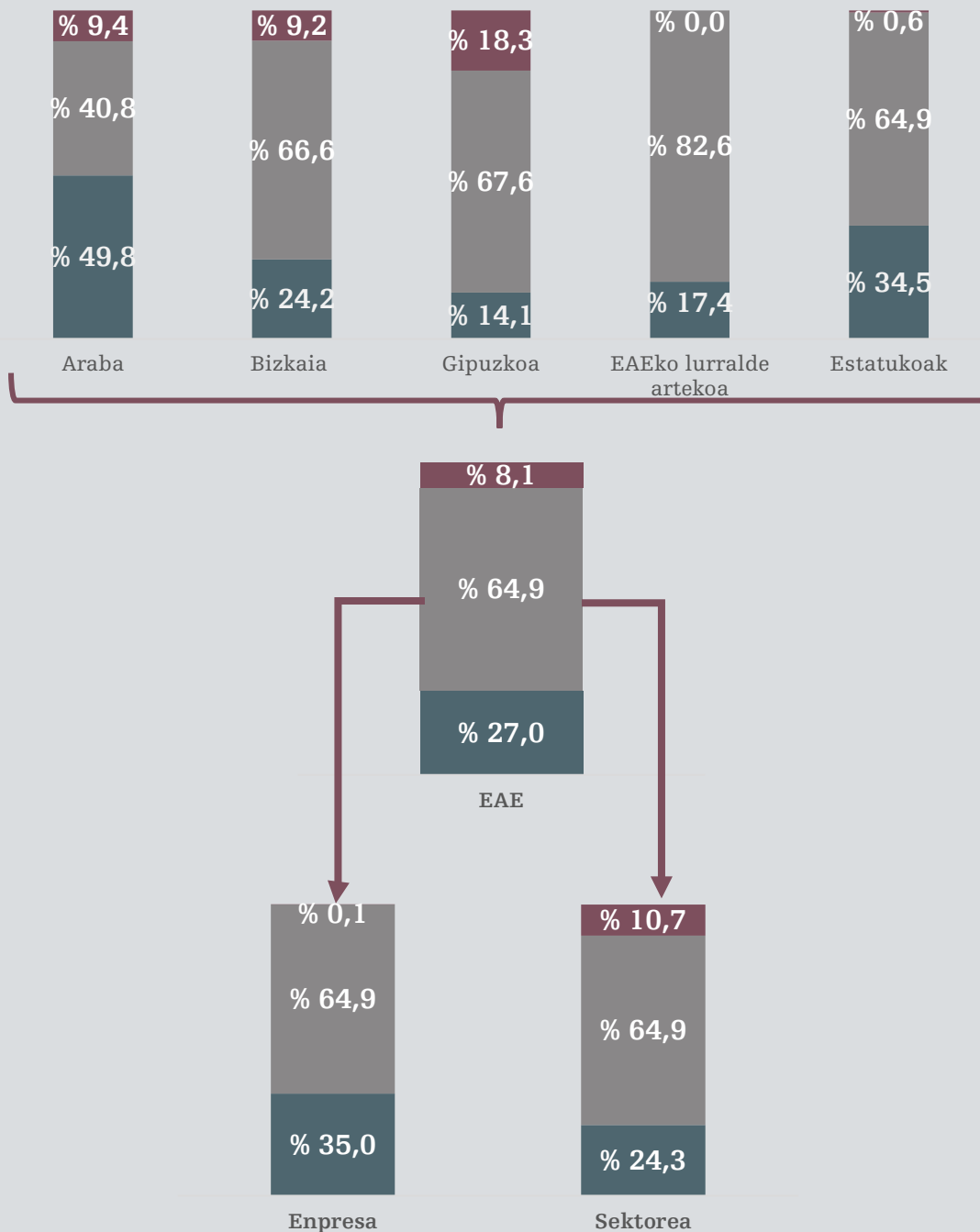

Halaber, azpimarratu beharrekoa da, aurreko bost urtetan bezala, 2022an ere ez zela inaplikazio-eskaerarik aurkeztu ORPRICCEn, Estatutuaren araberako Hitzarmen Kolektiboak Ez Aplikatzeko Prozedurak Ebazteko Organoan.

I.6. NEGOZIAZIO KOLEKTIBOAREN EGOERA 2023AREN HASIERAN

12. GRAFIKOA

NEGOZIAZIO KOLEKTIBOAREN EGOERA 2023AREN HASIERAN

- 2023an hitzarmenak iraungita dituzten eta babesten dituen goragoko beste hitzarmenik ez duten langileen ehunekoa
- 2023rako indarraldi luzatua duten eta herritzeko zain dauden hitzarmenen eraginpeko langileen ehunekoa
- 2023an indarrean dauden hitzarmenen eraginpeko langileen ehunekoa

a) Hasierako egoera

Urtarrilaren 1ean, 967 hitzarmen, guztizkoaren % 71,2, langileen % 73ri eragiten ziotenak (441.689 pertsona), luzatuta eta berritzeko zain edo indargabetuta zeuden. 2022aren hasieran, hitzarmenak luzatuta edo iraungita zituzten langileen ehunekoa % 73,5 zen, eta % 72,8 2021ean.

EAEn garatzen den negoziazioari dagokionez, 2023aren hasieran hitzarmenak luzatuta edo iraungita zituzten langileak 328.430 ziren (eremu horretako % 76,1), eta estatu-mailako akordioen mende zeuden pertsonen % 65,5k hitzarmenak berriro gabe edo iraungita zeuzkaten (113.259 langile).

2023an 390 hitzarmen daude dagoeneko indarrean (hainbat urtetako indarraldia) eta 162.909 pertsona zeuden horien eraginpean, guztizkoaren % 27.

Aurreko urteari dagokionez, urte hasieran hitzarmenak berriro dituzten herritarren ehunekoa nabarmen igo da Arabako lurralde historikoan (2022an % 14,8 eta 2023an % 49,8) Arabako Siderometalurgia Industriako Hitzarmenari esker. Gipuzkoan, berriz, aurkako fenomeno gertatu da; 2022an, % 30,4 murriztu dira hitzarmenak eta 2023an % 14,1, batez ere Gipuzkoako Siderometalurgia Industriako Hitzarmenaren indarraldi arrunta amaitu egin delako.

Eremu funtzionalen arabera, enpresaren arloko negoziazioa aurreratuago dago sektoreen eremukoa baino, eta langileen % 35ek enpresa-hitzarmenak eguneratuta dituzte 2023ko hasieran. Aldiz, sektoreko hitzarmenek babestutako langileen % 24,3k soilik dituzte 2023 hasieran hitzarmenak dagoeneko negoziatuta.

b) Soldata-igoerak

Indarrean dauden hitzarmenen batez besteko soldata-igoera, 2023ko urtarrilaren 1ean eguneratutako baldintzekin, % 3,14koa izan da. Igoera handiagoa izan da EAEn negoziatutako hitzarmenetan, batez besteko igoera % 3,75ekoa izan baita, eta EAEn eragina duten estatuko hitzarmenetan % 2,22koa.

Ehuneko horiek indarrean dauden hitzarmenetan jasotako soldata-igoeretatik atera dira, eta 2023ko urtarrilaren 1ean daude eguneratuta. Hortaz, kalkulu hori egiteko indarrean dauden 390 hitzarmenak (erabateko indarraldia) eta hitzarmen horiek babestutako 162.909 pertsonak (guztizkoaren % 27) hartu dira kontuan. Izan ere, gainerakoen (% 73) hitzarmenak luzapenean edo iraungita leudeke.

Azkenik, Lan eta Gizarte Ekonomiako Ministerioak argitaratutako datuen arabera, estatuan indarrean dauden hitzarmenen batez besteko igoera % 2,81ekoa izan da, urtarrilaren 31ra bitarte jakinarazi eta erregistratutako efektu ekonomikoekin.

6. KOADROA.
2023/01/01EAN INDARREAN ZEUDEN HITZARMENETAN 2023RAKO
ADOSTUTAKO SOLDATA IGOERAK

	Enpresa	Sektorea	GUZTIRA
EAE, GUZTIRA	3,22	3,11	3,14
- EAEn negoziatutakoak	3,26	3,97	3,75
Araba	2,74	2,56	2,62
Bizkaia	3,25	4,10	3,88
Gipuzkoa	4,19	6,58	5,66
Lurralde artekoak	2,13	--	2,13
- Estatukoak*	3,26	3,97	3,75

*EAEn eragina duten estatu-mailako hitzarmenen igoera.

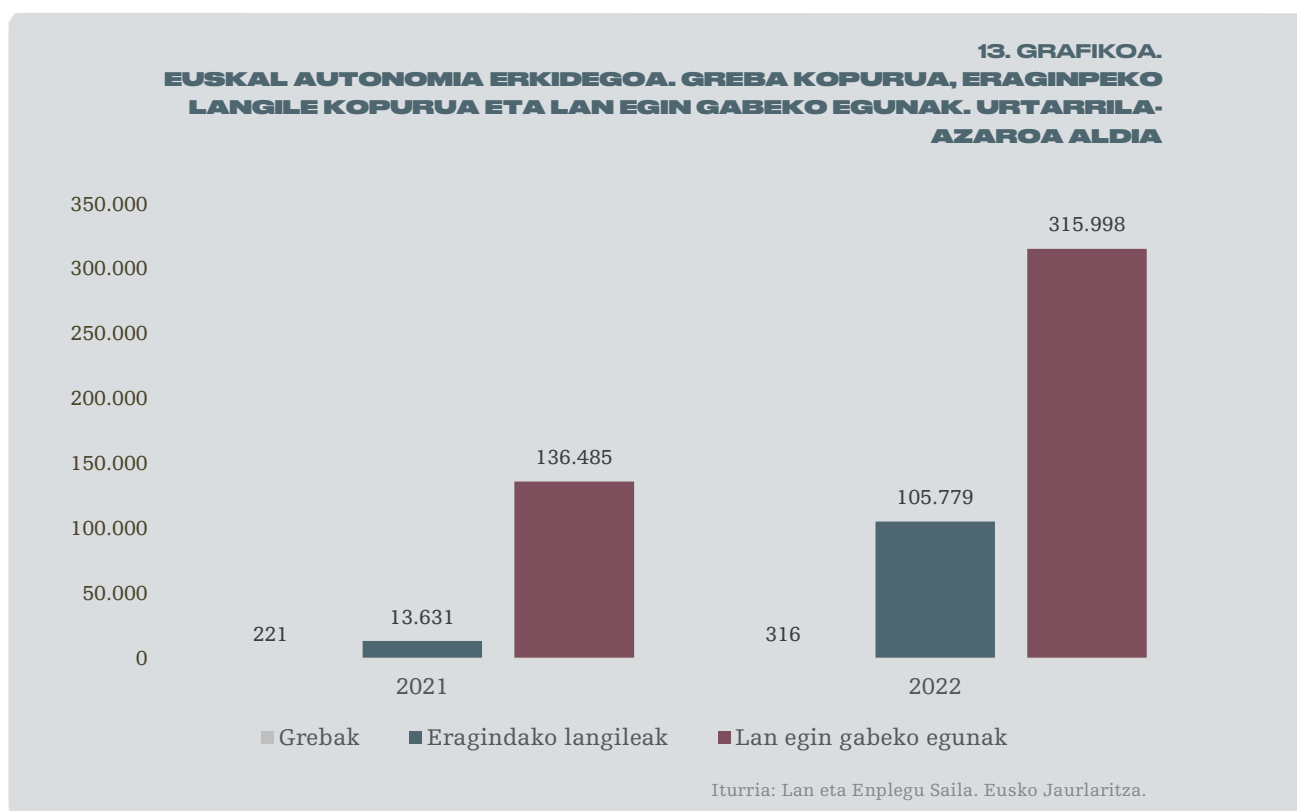
LAN GATAZKAK ETA ENPLEGU ERREGULAZIOKO ESPEDIENTEAK

I.7. GREBAK

Lan eta Enplegu Sailak argitaratutako informazioaren arabera, 2022ko urtarrilaren eta azaroaren artean, 316 greba izan ziren guztira Euskadin, eta 105.779 parte-hartzaile eta lan egin gabeko 315.998 lanaldi izan zituzten. Aurreko ekitaldiari begira, zifra horiek % 43, % 676 eta % 131,5 igo dira, hurrenez hurren.

Sektore-gatazka bakar batek, Bizkaiko Siderometalurgia Industriako Hitzarmenaren negoziatziotik eratorritakoak, azaltzen ditu, partzialki gutxienez, igoera horiek.

Eragindakoen % 60,2 Bizkaiko metalaren greba-deialdietan parte hartu zuten pertsonak izan ziren, eta gatazka horregatik lan egin gabeko lanaldien % 59,6 ordezkatzeko dute.

Izatez, Siderometalurgiako Industrian lan egin gabeko egunak kentzen baditugu (188.325), lan egin gabeko lanaldiak 127.673ra jaitsiko lirateke, 2021an aldi berean lan egin gabeko lanaldien azpitik.

Nolanahi ere, aipatutako aldian, gatazka guztien % 85,4 negoziazio kolektiborako prozesuaren ondorio izan ziren, hots, eraginpeko guztien % 97,7 eta galdutako lanaldien % 98,2.

I.8. PRECO-RA AURKEZTUTAKO GATAZKAK

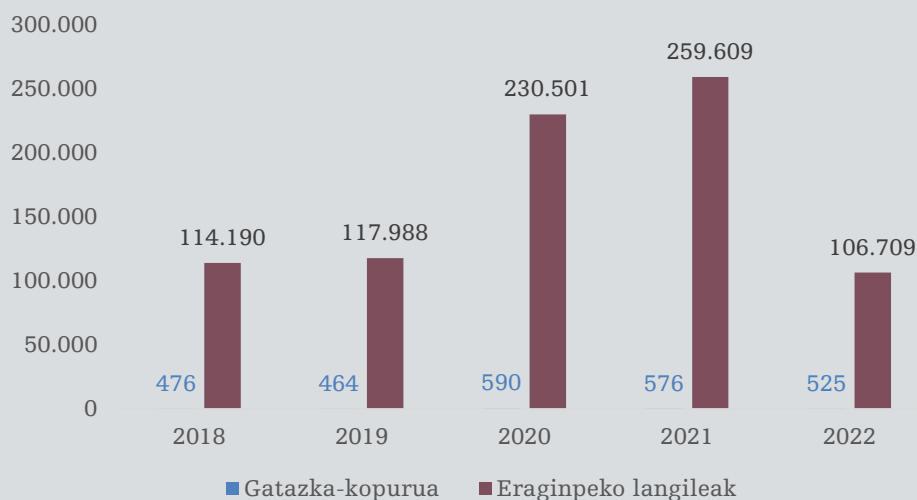
Lan Harremanen Kontseiluak Preco Akordioa (Laneko Gatazkak Ebazteko Borondatezko Prozedurei buruzko Lanbide Arteko Akordioa) kudeatzen du bere hiru lurralde-zerbitzuen bidez. Euskal Autonomia Erkidegoan ordezkariak duten konfederazio sindikal eta enpresa-konfederazio guztiek sinatu zuten akordio hori 2000ko otsailaren 16an (2000ko apirilaren 4ko EHAA, 66. zk.).

2022an zehar, 525 eskaera aurkeztu zituzten Precon eta horiek 106.709 pertsonari eragin zieten. Hortaz, aurreko urtean baino % 8,9 eskaera gutxiago aurkeztu ziren, eta eraginpeko langileen kopurua % 58,9 hazi zen.

COVID-19ak gatazken-kopurua areagotu zuen 2020an eta 2021ean, kasu askotan, pandemiaren ondorio ekonomikoak eta osasun-arlokoak aurre egiteko onartutako araudi espezifikoak aplikatzeko garaian desberdintasunak zeudelako. 2022an pixkanaka normaltasunera itzultzeak eragin du eskaera-kopurua eta eraginpeko langileak murriztea, oraindik pandemia aurreko urteko kopuruen gainetik dagoen arren.

2022an zehar adosteko bilera gehienak aurrez aurre egin diren arren, telematikoki eta modu mistoan ere elkartu dira, plataforma telematikoen bidez. 2020an hasi ziren praktika horrekin, ezarritako mugikortasun- eta eduki-mugei aurre egiteko.

14. GRAFIKOA.
PRECO-RA AURKEZTUTAKO GATAZKA KOPURUA ETA ERAGINPEKO LANGILEAK

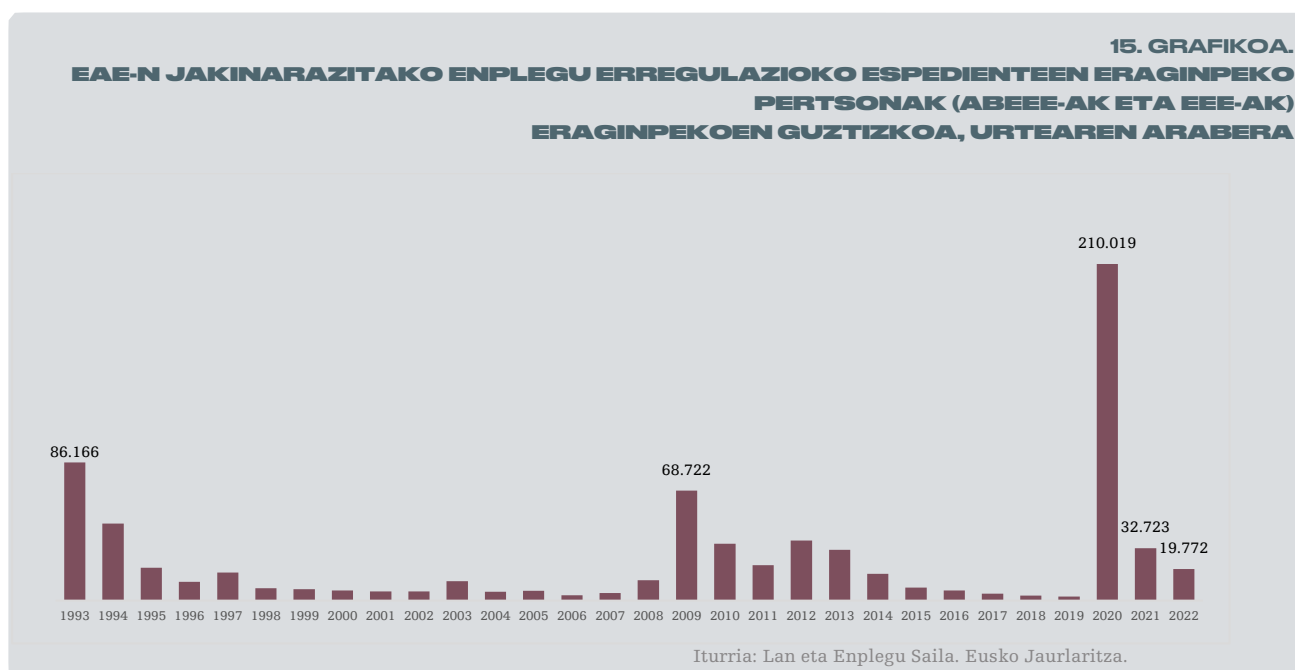
Iturria: Lan Harremanen Kontseilua.

2022an amaitutako gatazka guztiei dagokienez (508 prozedura), adostasunen ehunekoa % 26,8koa izan da (136 prozedura), 2021ean % 21,7koa eta 2020an, % 18,7koa.

I.9. ENPLEGU-ERREGULAZIOKO ESPEDIENTEAK

2022an zehar, EAEn enplegua erregulatzeko 565 espediente aurkeztu zituzten eta horiek 19.772 pertsonari eragin zieten. Hortaz, aurreko urterekin alderatuta % 69,6 murriztu ziren espediente-kopuruak eta % 39,6 eraginpeko langileak.

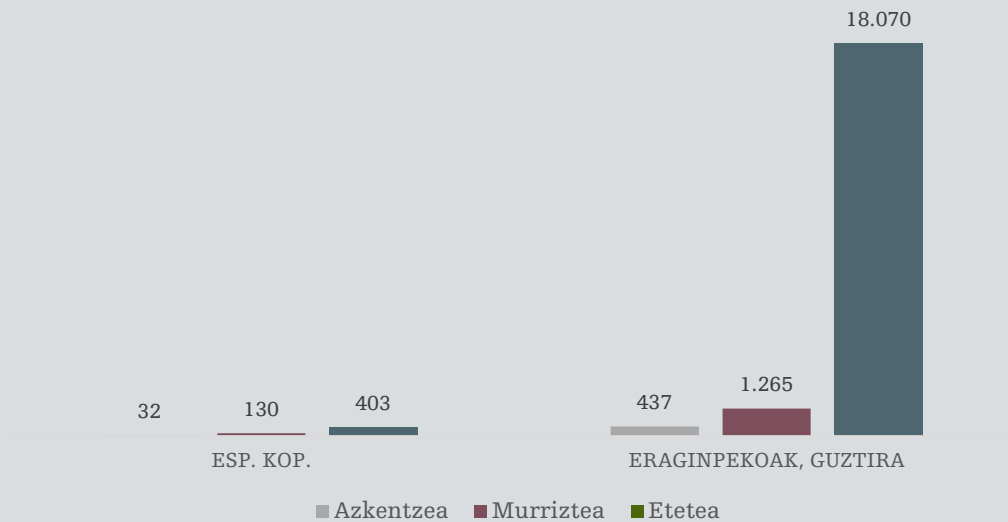
Gehienak arrazoi ekonomikoengatik, teknikoengatik, antolakuntzakoengatik edo ekoizpenekoengatik aurkeztu ziren, eta 18.272 pertsonarengan izan zuten eragina, guztizkoaren % 92,4arengan. Ezinbesteko arrazoiaren espedienteen eraginpekoak berriz % 7,6 izan ziren (1.500 pertsona).

Aurreko urtean bezala, pertsona gehienak (% 97,8) aldi baterako enplegu-erregulazioko espediente (ABEEE) baten eraginpean egon ziren. 437 langileri, berriz, % 2,2ri, haien lan-harremana azkentzeko espediente batek eragin zien.

Pandemiaren eraginez asko murriztu zen jarduera eta, ondorioz, 2020an modu esponentzialan handitu zen enplegu-erregulazioko espedienteen eraginpeko pertsonen kopurua, 210.019ra iritsi arte, gehienak halabeharrezko arrazoiengatik. 2022an murrizketa guztiak kentzea erabakigarria izan da enplegu-erregulazioko espedienteek eragindako pertsonen kopurua nabarmen murrizteko, eta 2012an edo 2013an erregistratutako kopuruaren azpitik geratu da, baina pandemia agertu aurreko urteen gainera.

16. GRAFIKOA.
2022KO EAE-KO ENPLEGU ERREGULAZIOKO ESPEDIENTEAK ETA
ERAGINPEKO PERTSONAK

Iturria: Eusko Jaurlaritzako Lan eta Enplegu Saila.

2022an, izapidetutako espediente gehienak 25 pertsonatik beherako enpresenak dira (guztizkoaren % 78,2), baina eraginpeko pertsonen kopurua kontuan hartuz gero, enpresa txiki horietako langileak eraginpekoen % 13 soilik dira (2.571). Bestalde, enpresa handien (250 langile baino gehiago) 12 espedienteak guztizkoaren % 2,1 baino ez ziren izan 2022an, baina eraginpeko pertsonen % 50,9 zegozkien.

II. ENPLEGUAREN ETA KONTRATAZIOAREN BILAKAERA

Atal honetan, lehenik eta behin, jakinarazitako kontratazioaren bilakaeraren azterketa egingo dugu, hau da, urtean zehar sinatu diren kontratu finkoen zein aldi baterako kontratuen kopuruaren bilakaerarena, eta, ondoren, Gizarte Segurantzako 2022ko abenduko afiliazioen egoera, erregistratutako langabezia-datuak eta Euskal Estatistika Erakundeak (Eustat) egindako Biztanleriaren Jardueraren Araberako Inkesta aztertuko ditugu, betiere enpleguari erreparatuta.

Hasi aurretik esan behar dugu alderaketa gehienak pandemia hasi aurreko urtearekin egingo ditugula, 2019arekin. Izan ere, 2022ko datuak zuzenean 2021ekoekin alderatuz gero, ondorio okerrak atera genitzake, jarduera eta enplegua nabarmen murriztu zirelako bai 2020an, bai 2021ean, itxieren eta mugikortasun-murrizketen ondorioz.

II.1. JAKINARAZITAKO KONTRATAZIOAREN BILAKAERA

2022an abenduaren 28ko 32/2021 Errege Dekretua sartu zen indarrean, lan-erreforman premiazko neurriak hartzeko, enpleguaren egonkortasuna bermatzeko eta lan-merkatua eraldatzeko. Dekretuaren bitartez arau berriak ezarri ziren aldi baterako kontratazioetarako, eta horretarako sarbidea murriztu zen. Ondorioz, 2022an, nabarmen jaitsi dira aldi baterako kontratazioak eta nabarmen igo kontratu finkoak, batez ere, aldizkako kontratu finkoak.

2022an, 815.719 kontratu egin ziren EAEn. Horietatik % 24,5 (199.995 kontratu) mugagabeak izan ziren, eta gainerako % 75,5ak (615.724 kontratu) aldi baterakoak.

7. KOADROA.
EAE-N JAKINARAZITAKO KONTRATUEN KOPURUA, KONTRATU
MOTAREN ARABERA

	2019	2019ko banaketa	2022	2022ko banaketa
Mugagabeak	83.931	% 8,3	199.995	% 24,5
Aldi baterakoak	924.244	% 91,7	615.724	% 75,5
GUZTIRA	1.008.175	% 100,0	815.719	% 100,0

Iturria: SEPE.

2022 aurreko urteetan, EAEn egiten ziren kontratuen % 90 aldi baterakoak ziren (2019an, % 91,7) eta kopurua % 75,5era jaitsi da 2022an. Aldiz, sinatutako kontratu guztien % 8,3 kontratu mugagabeak izan ziren 2019an, eta 2022an, % 24,5.

8. KOADROA.
EAE-N JAKINARAZITAKO KONTRATUEN KOPURUA, KONTRATU
MOTAREN ARABERA

	2019	2022	2022/2019ko aldakuntza
Mugagabeak	83.931	199.995	% 138,3
Aldizkako finkoak	4.333	36.748	% 748,1
Gainerako mugagabeak	79.598	163.247	% 105,1
Aldi baterakoak	924.244	615.724	-% 33,4
Praktikak eta formazioa	7.704	7.102	-% 7,8
Gainerako aldi baterakoak	916.540	608.622	-% 33,6
GUZTIRA	1.008.175	815.719	-% 19,1

Iturria: SEPE.

2019ari dagokionez³, sinatutako aldi baterako kontratuaren kopurua % 138,3 igo da, eta aldi baterakoena, berriz, % 33,4 jaitsi. Hala ere, gorakadarik handiena aldizkako kontratu finkoen kopuruan izan da, 2019arekin alderatuta % 748,1 igo baita: urte horretan 4.333 kontratu egin ziren eta 2022an 36.748.

Sexuaren arabera, 2019ko aldi berarekin alderatuz, jakinarazitako kontratazioak proportzio berean jaitsi dira bai gizonetan, baita emakumeetan ere (-% 19,1), eta aldizkako kontratu finkoetan daude desberdintasunik handienak (% 975,3 igo dira gizonen kasuan eta % 582,9 emakumeen kasuan).

³Aipatu dugunez, ez ditugu 2022ko datuak 2020ko eta 2021eko ekitaldietako datuekin alderatuko, ekitaldi horietan jakinarazitako kontratazioa nabarmen jaitsi baitzen, pandemia zela-eta ezarritako itxialdien eta jardueraren mugen ondorioz.

9. KOADROA.
EAE-N JAKINARAZITAKO KONTRATUEN KOPURUA, KONTRATU
MOTAREN ETA SEXUAREN ARABERA

	2019	2022	2022/2019ko aldakuntza
Mugagabeak	43.483	102.698	% 136,2
Aldizkako finkoak	1.824	19.613	% 975,3
Gainerako mugagabeak	41.659	83.085	% 99,4
Aldi baterakoak	458.549	303.696	-% 33,8
Praktikak eta formazioa	4.804	4.546	-% 5,4
Gainerako aldi baterakoak	453.745	299.150	-% 34,1
GIZONAK GUZTIRA	502.032	406.394	-% 19,1
Mugagabeak	40.448	97.297	% 140,5
Aldizkako finkoak	2.509	17.135	% 582,9
Gainerako mugagabeak	37.939	80.162	% 111,3
Aldi baterakoak	465.695	312.028	-% 33,0
Praktikak eta formazioa	2.900	2.556	-% 11,9
Gainerako aldi baterakoak	462.795	309.472	-% 33,1
EMAKUMEAK GUZTIRA	506.143	409.325	-% 19,1
GUZTIRA	1.008.175	815.719	-% 19,1

Iturria: SEPE.

Aldi baterako kontratuak iraupenaren arabera bereiziz gero, iraupenik laburrena dutenak (7 egun baino gutxiago) eta zehaztu gabeko iraupena⁴ dutenak dira oraindik ere gehiengoa, 2022an sinatutako kontratu guztien % 60,6 baitira.

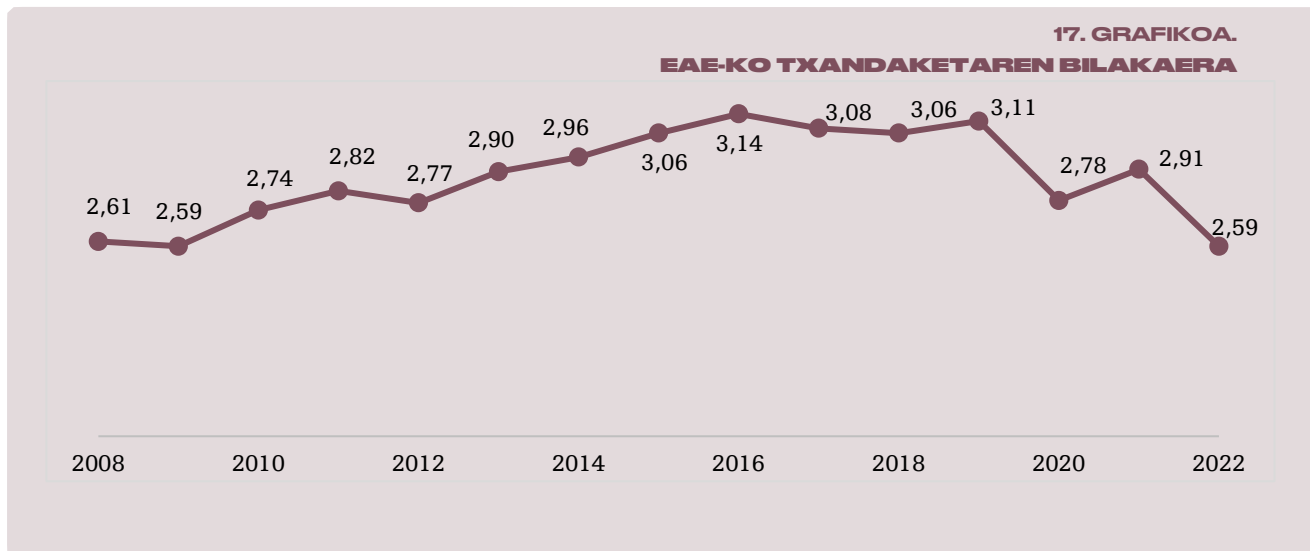
10. KOADROA.
EAE-KO ALDI BATERAKO KONTRATUAK, IRAUPENAREN ARABERA

	7 EGUN EDO GUTXIAGO	8 EGUN ETA HILABETE ARTEAN	HILABETE BAINO GEHIAGO, 3 HILABETE ARTE	3 HILABETE BAINO GEHIAGO, 6 HILABETE ARTE	6 HILABETE BAINO GEHIAGO, URTEBETE ARTE	URTE BATETIK GORA	ZEHAZTU GABE	GUZTIRA
2019	348.213	117.662	79.166	60.708	24.127	3.362	291.006	924.244
2022	233.704	113.461	69.129	42.810	13.184	4.147	139.289	615.724
2019ko banaketa	%37,7%	% 12,7	% 8,6	% 6,6	% 2,6	+% 0,4	% 31,5	% 100,0
2022ko banaketa	% 38,0	% 18,4	% 11,2	% 7,0	% 2,1	% 0,7	% 22,6	% 100,0

Iturria: SEPE.

⁴2021eko abenduko erreformatik aurrera, eta obra- edo zerbitzu-kontratua desagertu denez, iraupen zehaztugabea duten kontratuak, funtsean, azken mugarik gabeko ordezkapenekoetara mugatuko lirateke.

2019ari dagokionez, jaitsierarik handienak zehaztu gabeko iraupena⁴ duten kontratuetan izan dira, 2019ko aldi baterako kontratazioen % 31,5 izatetik % 22,6 soilik izatera igaro baitira 2020an.

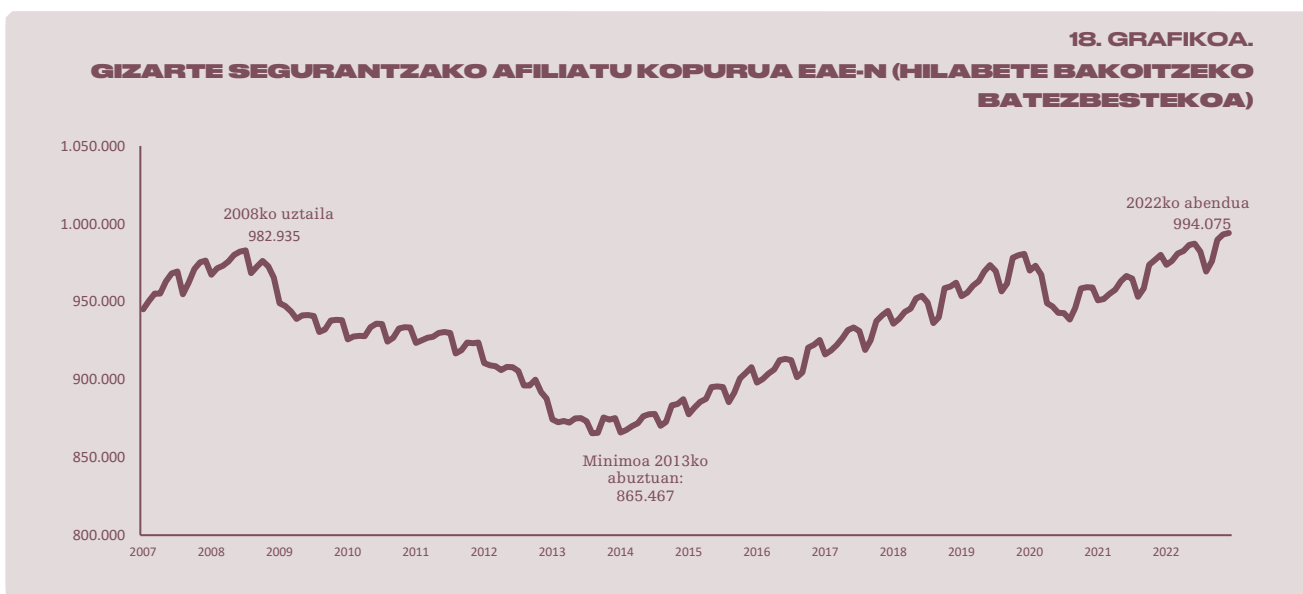

Aldi baterako kontratazioaren jaitsiera horrekin koherente izanik, txandaketa (sinatutako kontratuen kopurua pertsonako eta urteko) jaitsi egin da eta 2,59an geratu da; 2019an, aldiz, pertsonako erregistratutako kontratuen kopurua 3,11koa zen.

Kontratu mugagabeen gorakadak eta aldi baterako kontratazioaren jaitsierak lan-merkatuan izan duten eragina ulertzeko, egokiagoa da Gizarte Segurantzako afiliazioaren bilakaera aztertzea, kontratu-motaren arabera. Horri helduko diogu hurrengo atalean.

II.2. GIZARTE SEGURANTZAKO AFILIAZIOA

2022ko IV. seihilekoan gure erkidegoko BPGd-a 2019ko IV. hiruhilekoan erregistratutakoaren zertxobait azpitik dagoen arren, 2022ko jarduera-ekonomikoa normaltasunera itzuli da pixkanaka eta azken hilabeteetan enplegua nabarmen igo da.

Izatez, abenduan Gizarte Segurantzako afiliatuen kopurua milioi bat pertsona baino apur bat beherago zegoen (994.075 pertsona). Zifra hori azken hiru urteotako altuena izan da, aurreko urrian eta azaroan gehieneko historiko jarraituak erregistratu baitira.

11. KOADROA.

AFILIATU KOPURUAREN BANAKETA ERREGIMENEN ARABERA (HILABETEKO BATEZBESTEKOA)

	LANGILEEN E.B. AUTONOMOAK		LANGILEEN E.B. ITSASOKO LANGILEAK (besteen kontura)		LANGILEEN E.B. ITSASOKO LANGILEAK (norberaren kontura)		L.A.E.B. (NEKAZARITZAK O LANGILEEN SIST. BEREZIA)		ERREGIMEN OROKORRA (ETXEKO LANGILEEN SIST. BEREZIA)		ERREGIMEN OROKORRA (NEKAZARITZAK O LANGILEEN SIST. BEREZIA)		ERREGIMEN OROKORRA		SISTEMA OSOA
	Gizonak	Emak.	Gizon.	Emak.	Gizon.	Emak.	Gizon.	Emak.	Gizon.	Emak.	Gizon.	Emak.	Gizonak	Emak.	
Abe. 2019	103.952	62.840	2.942	262	240	97	2.543	1.633	1.114	27.525	1.923	226	399.063	376.233	980.591
Guzt.		166.792		3.203		337		4.175		28.639		2.149		775.296	
Abe. 2022	101.610	63.617	2.724	284	203	85	2.331	1.436	1.107	26.973	1.700	285	405.602	386.117	994.075
Guzt.		165.227		3.008		288		3.768		28.080		1.985		791.719	
2022-2019 aldakuntza		-1.565		-195		-49		-407		-559		-164		16.423	13.484
Aldakuntza (%)		-% 0,9		-% 6,1		-% 14,5		-% 9,7		-% 2,0		-% 7,6		% 2,1	+% 1,4

Gorakada hori Erregimen Orokorrean afiliatutako pertsonen kopurua igo izanaren ondorio da, 2019ko abenduarekin alderatuta 16.269 pertsona gehiago baitaude (+% 2,1). Gainerako erregimenetan jaitsi egin dira afiliazioak.

12. KOADROA.
SEKTORE PUBLIKO/PRIBATUAN AFILIATUTAKO PERTSONEN KOPURUA
(HILABETEKO BATEZBESTEKOA)

	2019	2022	2022-2019 aldea	2022/ 2019 aldakuntza
Estatukoa	7.404	7.541	137	% 1,8
Erkidegokoa	96.260	106.313	10.053	% 10,4
Tokikoa	38.726	39.442	716	% 1,8
Sektore Publikoan guzt.	142.390	153.295	10.906	+% 7,7
Sektore Pribatuan guzt.	838.201	840.780	2.578	% 0,3
Guztira Orokorra	980.591	994.075	13.484	+% 1,4

Gizarte Segurantzak argitaratutako datuen arabera, 2019 eta 2022 artean afiliazioetan izan den gorakadaren zatirik handiena enplegu publikoan erregistratutako gorakadaren ondorio da. Langile publikoen kopurua 142.390 pertsonatik 153.295 izatera igaro da 2019tik 2022ko abendura, eta igoera hori aldi horretan sortutako enplegu guztiaren % 80,9 izan da (13.484 pertsona).

Halaber, atzerriko pertsonak afiliazioak igotzeko egin duten ekarpen handia aipatu behar da, bai gizonak, bai emakumeak, Gizarte Segurantzaren izena emandako atzerritarrak 13.853 gehiago (+% 20) baitira 2019tik 2020ko abendura bitarte.

13. KOADROA.
GIZARTE SEGURANTZAN AFILIATUTAKO ATZERRIKO LANGILEAK
(HILABETEKO BATEZBESTEKOA)

	2019	2022	2022-2019 aldea	2022/ 2019 aldakuntza
Gizonak	38.110	45.480	7.370	% 19,3
Emakumeak	31.260	37.743	6.483	% 20,7
Guztira	69.370	83.223	13.853	% 20,0

Erregimen Orokorreko afiliazioaren bilakaera

**14. KOADROA.
ERREGIMEN OROKORREKO AFILIATU KOPURUAREN BANAKETA KONTRATU
MOTAREN ARABERA (HILABETEKO BATEZBESTEKOA)**

	Mugagabea Lanaldi Osoa	Mugagabea Lanaldi Partziala	Aldizkako Finkoak	Aldi baterakoa Lanaldi Osoa	Aldi baterakoa Lanaldi Partziala	Beste batzuk (*)	GUZTIRA
Ab. - 2019	388.385	73.216	12.890	132.049	74.726	74.744	756.010
Ab. - 2022	437.092	98.709	27.201	100.633	45.852	82.233	791.719
Aldeak 2022-2019	51.123	24.920	13.755	-37.664	-40.746	5.035	16.424
% 2022/2019 aldakuntza	% 13,2	% 34,0	% 106,7	-% 28,5	-% 54,5	% 6,7	% 2,2

(*) Honen baitan: kontraturik ez duten afiliatu guztiak (funtzionarioak), zainzaile ez-profesionalak, formakuntza-programak eta enpresetako praktika ez laboralak (1493/2011 eta 1543/2011 Errege Dekretuak), bai eta akatsagatik edo omisioagatik fitxategian kontratu-motarik ez dutenak ere. Erregimen Orokorreko afiliatuak soilik hartzen ditu aintzat, eta kanpoan uzten ditu nekazaritzako eta etxeko langileen sistema bereziak.

Erregimen Orokorreari dagokionez, EAEn Gizarte Segurantzako Erregimen Orokorrean afiliatutako pertsonen kopurua 16.424 pertsonatan (+% 2,2) igo da 2019ko abenduaren eta 2022ko abenduaren artean.

Lanaldi osoko kontratu mugagabea duten kotizatzaileen kopurua 51.123 pertsonatan igo da, eta aldizkako kontratu finkoak dituztenen kopurua 13.755 pertsonatan. Halaber, lanaldi osoko aldi baterako kontratua duten pertsonen kopurua 37.664 murriztu da.

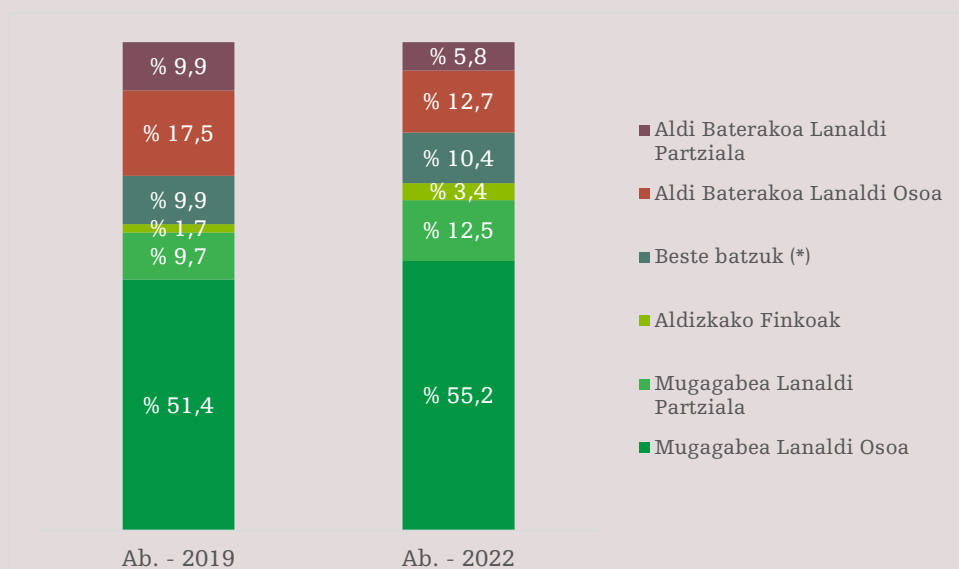
**19. GRAFIKOA.
ERREGIMEN OROKORREKO AFILIATU KOPURUAREN ALDAKUNTZA 2022KO
ABENDUAREN ETA 2019KO ABENDUAREN ARTEAN, KONTRATU MOTAREN
ARABERA (HILABETEKO BATEZBESTEKOA)**

Bestalde, kontratu partziala duten langile mugagabeen kopurua 24.920 igo da eta aldi baterako kontratu partzialak dituztenena 40.746. Aldiz, "besteak" atalean dauden afiliatuen kopurua 5.035 igo da.

Afiliatuak bi talde handitan banatuz gero, kontratu mugagabea dutenak eta aldi baterako aldi baterako kontratu partzialak dituztenak, 2022ko abenduan afiliatuen % 81,5ek⁵ kontratu mugagabea zuen, 2019an baino ia 9 puntu gehiagok (%72,6).

20. GRAFIKOA.
ERREGIMEN OROKORREKO AFILIATU KOPURUAREN BANAKETA KONTRATU MOTAREN ARABERA (HILABETEKO BATEZBESTEKOA)

(*) Honen baitan: kontraturik ez duten afiliatu guztiak (funtzionarioak), zaintzaile ez-profesionalak, formakuntza-programak eta enpresetako praktika ez laboralak (1493/2011 eta 1543/2011 Errege Dekretuak), bai eta akatsagatik edo omisioagatik fitxategian kontratu-motarik ez dutenak ere. Erregimen Orokorreko afiliatuak soilik hartzen ditu aintzat, eta kanpoan uzten ditu nekazaritzako eta etxeko langileen sistema bereziak.

Kontratu-motaren araberako afiliazioaren banaketari begiratuz gero, 2022 amaieran, afiliatuen % 55,2k lanaldi osoko kontratu mugagabea zuen (2019an, % 51,4k), eta % 12,5ek lanaldi partzialeko kontratu mugagabea (2019an, % 9,7k). Aldizkako kontratu finkoak dituztenen kasuan, parte-hartzeak murriztu izaten jarraitzen du, baina pisua bikoiztu egin da: 2019an afiliatu guztien % 1,7 izatetik, egun % 3,4 izatera igaro dira.

Bestalde, aldi baterako kontratu partziala dutenen afiliazioa murriztu egin da; 2019an % 9,9 ziren eta 2022an % 5,8. Halaber, lanaldi osoko aldi baterako kontratua dutenak % 17,5 izatetik % 12,7 izatera igaro dira.

⁵"Beste batzuk" atalean dauden mugagabetzat hartu dira, gehienak funtzionarioak baitira. Beste batzuk atalaren barruan sartu dira kontraturik ez duten afiliatu guztiak (funtzionarioak), langile ez-profesionalak, formakuntza-programak eta enpresetako praktika ez laboralak (1493/2011 eta 1543/2011 Errege Dekretuak), bai eta akatsagatik edo omisioagatik fitxategian kontratu-motarik ez dutenak ere. Erregimen Orokorreko afiliatuak soilik hartzen ditu aintzat, eta kanpoan uzten ditu nekazaritzako eta etxeko langileen sistema bereziak.

Azken finean, 2022 amaieran, Gizarte Segurantzako afiliazioen kopurua gehiengo historikoetan zegoen, Erregimen Orokorreko afiliazioak asko igo zirelako.

2019ari dagokionez, ia 9 puntu jaitsi zen aldi baterako kontratua duten afiliatuen ehunekoa, 2022an % 18,5ean baitzegoen, eta igo egin da kontratu mugagabea zuten afiliatuena.

Halaber, igo egin da aldizkako kontratu finkoak dituzten afiliatuen ehunekoa, nahiz eta afiliazioaren barruan parte-hartze txikia izaten jarraitzen duen (2019an, % 1,7 eta 2022 amaitzean % 3,4).

**15. KOADROA.
ERREGIMEN OROKORREKO AFILIATU KOPURUAREN BANAKETA
SEKTOREAREN ARABERA (HILABETEKO BATEZBESTEKOA)**

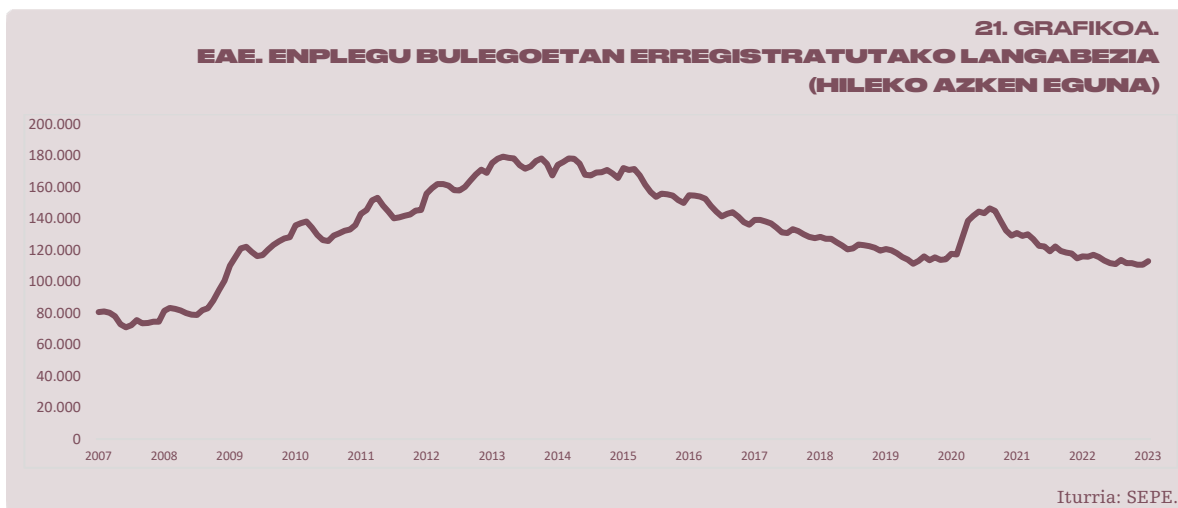
	Afiliatuak		2022-2019 aldea	Aldakuntza % 2022/2019
	2019	2022		
Nekazaritza	976	1.209	233	% 23,8
Eraikuntza	35.153	36.580	1.427	% 4,1
Industria	158.994	156.251	-2.743	-% 1,7
Zerbitzuak	580.173	597.680	17.507	% 3,0
Guztira	775.296	791.719	16.423	% 2,1

Azkenik, sektorearen araberako banaketari dagokionez, 2019ko abenduaren eta 2022ko abenduaren artean afiliazioak igo ziren zerbitzuetan (+17.507 pertsona), eraikuntzan (+1.427 pertsona) eta nekazaritzan (+233), eta Erregimen Orokorreko kotizazioak nabarmen jaitsi ziren industrian (-2.743 pertsona).

II.3. ERREGISTRATUTAKO LANGABEZIA ETA LANGABEZIA TASA

Erregistratutako langabezia

Langabezian dauden (erregistratutako langabezia)⁶ eta Lanbiden izen emandako pertsonen kopurua 110.798koa zen 2022ko abenduan, hau da, % 2,9 jaitsi zen 2019tik.

Hala ere, enplegu-eskatzailen kopurua, okupatuta daudenena edo langabezia daudenena (278.339 pertsona) % 2,7 igo da 2019ko abendutik (270.999 pertsona). Kolektibo horretan, erregistratutako langabeziaren estatistikan sartzen diren pertsonena baino askoz handiagoa, lanean ari diren enplegu-eskatzailleak zein eskuragarritasun mugatua dutenak sartzen dira, bai eta beste hainbat kolektibo ere, besteak beste, ikasleak edo dirulaguntza jasotzen duten aldi baterako nekazariak. 1985ko martxoaren 11ko (14/3/85ko B.O.E) Ministerioaren Aginduak ez ditu horiek erregistratutako langabeziaren barruan sartzen.

Langabezia-tasa

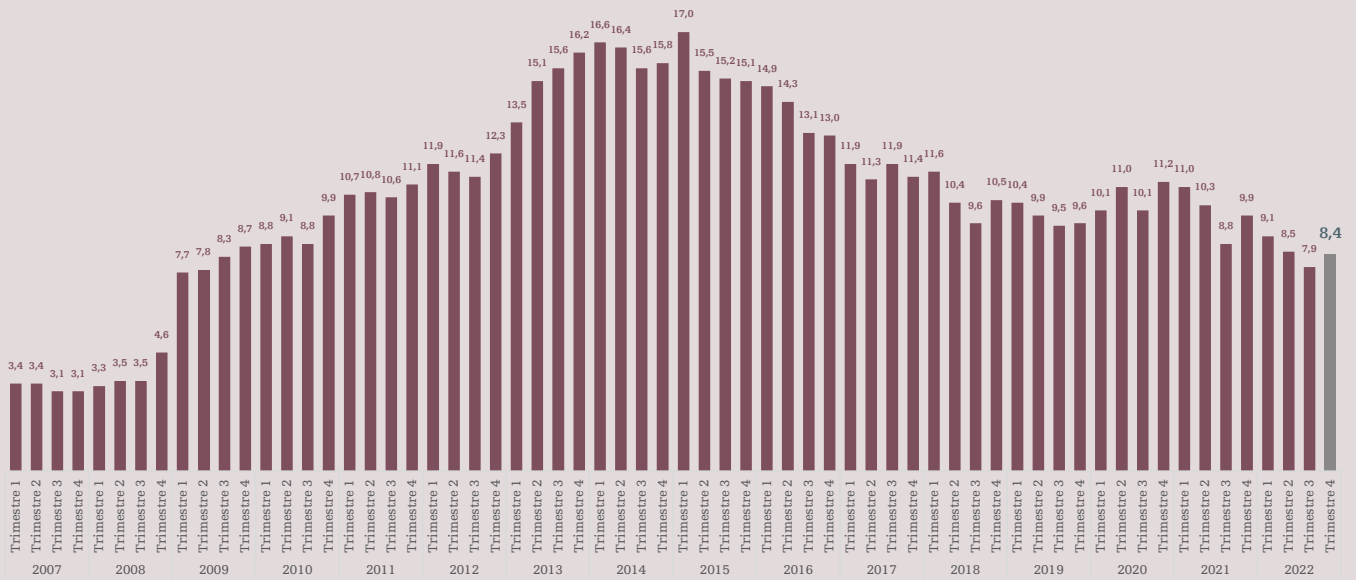
JABri (Jardueraren Araberako Biztanleria) dagokionez, Eustatek egiten duen lan-merkatuaren estatistika-jarduketan, 2022ko IV. hiruhilekoko langabezia-tasa % 8,4an zegoen, hau da, aurreko hilean baino 5 hamarren gorago (% 7,9).

Aurreko urteetako aldi berarekin alderatuz, 2009ko IV. hiruhilekoan erregistratutakoaren (% 8,7) azpitik dago apur bat, eta 2008ko IV. hiruhilekora jo behar dugu urteko azken hiruhilekoan langabezia-tasa baxuagoa aurkitzeko (% 4,6).

Sexuaren arabera, gizonen langabezia-tasa % 7,8an zegoen eta emakumeena % 9,1ean.

⁶Erregistratutako langabezia SEPEk erregistratutako altan dauden enplegu-eskaera guztiek osatzen dute, hilabete bakoitzeko azken egunari dagokionez, baina Erregistratutako Langabezia neurtzeko estatistika-irizpideak ezartzen dituen 1985eko martxoaren 11ko Ministerio Aginduak (14/3/85ko B.O.E) deskribatzen dituen egoerak kanpo geratzen dira.

22. GRAFIKOA.
EAE. LANGABEZIA TASA HIRUHILEKOAREN ARABERA (BJA)

III. ONDORIOAK

Negoiazio kolektiboa

2022aren amaieran, langileen % 45,4k eguneratuta zituzten hitzarmenak (guztiz indarrean), % 47,4k luzapen-egoeran, eta % 7,2k iraungita eta estaldurarik gabe. Hitzarmenak indargabetuta zituzten langileen ehunekoa 2012an lan-erreforma onartu zenetik izandako baxuena zen 2022aren amaieran.

2022an indargabetuta zegoen Arabako Industria Siderometalurgikoko Hitzarmena sinatu izanak % 7,2ra murriztu du hitzarmenak indargabetuta dituzten langileen kopurua ekitaldi horretan (43.752 pertsona).

2022an zehar hitzarmenak berriro dituzten pertsonen ehunekoa (% 18,9) aurreko urteetako antzekoa izan da, baina urte hasieran hitzarmen berriak zituzten langileen kopurua 2019 eta 2020koa baino txikiagoa izan zen, eta, ondorioz, urtea amaitzean, hitzarmen eguneratuak dituzten soldatapeko langileen kopurua % 50en azpitik dago gure erkidegoan.

Gure berezko negoziazio-eremuak indartzeko prozesuak jarraitzen du. EAEn negoziatutako hitzarmenek babestutako langileen kopurua 2022an 10.000 baino gehiagoan igo da aurreko urtearekin alderatuta eta 391.633 pertsona babesten dituzte hitzarmen horiek. Aldiz, estatu-mailan egin eta EAEn eragina duten hitzarmenek babestutako langileen kopurua 5.000 baino apur bat gutxiago igo da eta ekitaldiaren amaieran 169.026 pertsona babesten zituzten horiek.

Hitzarmen kolektiboen inaplikazioak eragindako pertsonen kopuruak oso txikia izaten jarraitzen du, eta, kasu gehienetan, prozedura hiru aldean arteko akordioarekin amaitu da kontsultaldian. Ondorioz, hiruko organoak (ORPRICCE) ez du inoiz esku hartu EAEn.

Edukiak

EAEn indarrean dauden hitzarmenetan adostutako soldataren igoera % 4,08koa izan zen 2022an, EAEn eragina duten estatuko hitzarmenetan barne, estatu osorako hitzarmen kolektiboetan adostutako batezbesteko soldata igoera baino 1,3 puntu gehiago, % 2,78koa izan baita⁷.

Lurralde-eremu guztietan, EAEn eragina duen estatuko hitzarmenetan eta lurralde artekoetan izan ezik, 2022ko soldata-igoera % 4tik gorakoa izan da, eta Gipuzkoa da nabarmenena, negoziatutako hitzarmenen soldata-igoera % 5,76koa izan baita.

⁷Estatu osorako adostutako soldata-igoera, Lan eta Gizarte Ekonomiako Ministerioak 2023/01/31n emandako informazioaren arabera.

Soldata-igoerak finkatzeko erabili den formulari dagokionez, langileen % 58,4k 2022rako igoera finkoa zuten ezarrita beren hitzarmenetan. % 30,4k 2021eko KPIaren arabera zuten ezarrita urteko soldata-igoera, eta % 3,3rentzat 2022ko KPIaren arabera izan zen igoera, eta KPI horien gainean hainbat diferentzial aplikatu ziren azken igoera lortzeko. Gainerako % 7,9k soldata-igoerak hainbat parametroen arabera berrikustea adostu du (2022ko KPIa gehieneko igoera-mugekin, etekinak, BPGd-ren bilakaera, etab.).

Negoiazio kolektiboaren egoera 2023aren hasierarako

Urtarrilaren 1ean, 935 hitzarmen, guztien % 68,9, luzatuta eta berritzeko zain zeuden. Horrek esan nahi du 2023aren hasieran langileen (392.612 pertsona) % 64,9k luzatuta zituztela haien hitzarmenak. 2022an, ehuneko hori % 65,3koa zen eta 2021eko urte hasieran % 62,9koa.

Indarrean dauden hitzarmenen batez besteko soldata-igoera, 2023ko urtarrilaren 1ean eguneratutako baldintzekin, % 3,14koa izan da. Igoera handiagoa izan da EAEn negoziatutako hitzarmenetan, batez besteko igoera % 3,75ekoa izan baita, eta EAEn eragina duten estatuko hitzarmenetan % 2,22koa.

Lan-gatazkak eta Enplegu Erregulazioko Espedienteak

2022ko urtarrilaren eta azaroaren artean, 316 greba izan ziren guztira Euskadin, 105.779 pertsonak hartu zuten parte eta lan egin gabeko 315.998 egun eragin zituzten. Aurreko ekitaldiari begira, zifra horiek % 43, % 676 eta % 131,5 igo dira, hurrenez hurren.

Gatazka bakar batek, Bizkaiko Siderometalurgia Industriako Hitzarmenaren negoziatutako eratorritakoak, azaltzen ditu, partzialki gutxienez, igoera horiek. Eragindakoen % 60,2 sektore-gatazka horretako hainbat deialditan parte hartu zuten pertsonak izan ziren, eta lan egin gabeko lanaldien % 59,6 ordezkatzen du metaleko greba horrek.

Enplegu-erregulazioko espedientei dagokionez, 2022an zehar, EAEn 565 espediente aurkeztu zituzten eta horiek 19.772 pertsonari eragin zieten. Hortaz, aurreko urteekin alderatuta % 69,6 murriztu ziren espediente-kopuruak eta % 39,6 eraginpeko langileak.

Enplegua eta kontratazioa

2022an, 815.719 kontratu egin ziren EAEn. Horietatik % 24,5 (199.995 kontratu) mugagabeak izan ziren, eta gainerako % 75,5ak (815.719 kontratu) aldi baterakoak.

2022 aurreko urteetan, EAEn egiten ziren kontratuen % 90 aldi baterakoak ziren (2019an, % 91,6⁸) eta kopurua % 75,5era jaitsi zen 2022an. Aldiz, kontratu mugagabeak sinatutako kontratu guztien % 8,3 izan ziren 2019an, eta 2022an, % 24,5.

Gizarte Segurantzako afiliazioari dagokionez, 2022ko abenduan afiliatuen kopurua milioi bat pertsona baino apur bat beherago zegoen (994.075 pertsona). Zifra hori azken hiru urteotako altuena izan da, 2022ko urrian eta azaroan gehieneko historiko jarraituak erregistratu baitira.

Gorakada hori Erregimen Orokorrean afiliatutako pertsonen kopurua igo izanaren ondorio da, 2019ko abenduarekin alderatuta 16.269 pertsona gehiago baitaude (+% 2,1). Gainerako erregimenetan jaitsi egin dira afiliazioak.

Kontratu-motaren arabera afiliazioaren banaketari begiratuz gero, 2022 amaieran, Erregimen Orokorrean afiliatutako % 55,2k lanaldi osoko kontratu mugagabea zuen (2019an, % 51,4k), eta % 12,5ek lanaldi partzialeko kontratu mugagabea (2019an, % 9,7k). Aldizkako kontratu finkoak dituztenen kasuan, parte-hartzeak murrizta izaten jarraitzen du, baina pisua bikoiztu egin da: 2019an afiliatu guztien % 1,7 izatetik, egun % 3,4 izatera igaro dira.

JABren (Jardueraren Araberako Biztanleria) arabera, langabezia-tasa % 8,4an zegoen 2022ko IV. hiruhilekoan.

Aurreko urteetako aldi berarekin alderatuz, 2009ko IV. hiruhilekoan erregistratutakoaren (% 8,7) azpitik dago apur bat, eta 2008ko IV. hiruhilekora jo behar dugu urteko azken hiruhilekoan langabezia-tasa baxuagoa aurkitzeko (% 4,6).

⁸Alderaketak pandemia hasi aurreko urtearekin egin ditugu, 2019arekin. Izan ere, 2022ko datuak zuzenean 2021ekoekin alderatuz gero, ondorio okerrak atera genitzake, jarduera eta enplegua nabarmen murriztu zirelako bai 2020an, bai 2021ean, itxieren eta mugikortasun-murrizketen ondorioz.